

پیش آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان شناسی	۱۰	۶۶	۷۵	

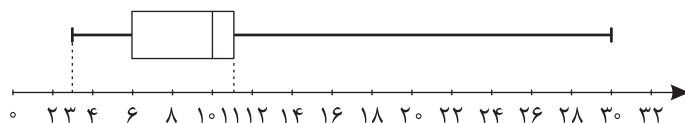
مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	فصل ۴	—	فصل ۱ (درس های ۲ و ۳)
علوم و فنون ادبی	فصل ۱ (درس های ۱ تا ۳) فصل ۲ (درس ۴) فصل ۴ (درس ۱۰)	—	فصل ۲ (درس های ۴ و ۵)
جامعه شناسی	فصل ۲ (درس های ۱۳ تا ۱۶)	—	درس های ۳ و ۴
روان شناسی	—	درس ۳	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

ریاضی و آمار

۱- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، دامنه میان‌چارکی این داده‌ها کدام است؟

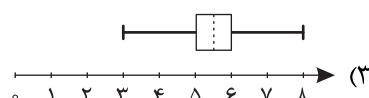
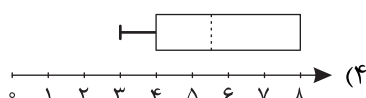
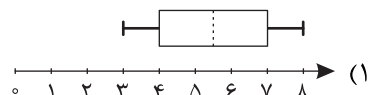
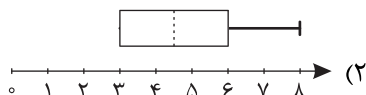
۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۲- نمودار جعبه‌ای داده‌های ۸, ۶, ۵, ۳ در کدام گزینه آمده است؟

۳- کدام گزینه درست نیست؟

(۱) برای متغیرهای اسمی، نمودار میله‌ای بهتر از بافت نگاشت است.

(۲) زمانی که درصد را گزارش می‌کنیم، بهتر است از نمودار دایره‌ای استفاده کنیم تا بهتر بتوانیم مقایسه انجام دهیم به

شرطی که بیشتر از ۶ مقدار نداشته باشیم.

(۳) رسم نمودارهای میله‌ای و دایره‌ای برای داده‌های کمی مناسب‌تر از داده‌های کیفی است.

(۴) نمودار جعبه‌ای برای مقایسه دو یا چند مجموعه داده مناسب است.

۴- اندازه نقطه در نمودار حبابی بیانگر چیست؟

(۱) موقعیت نقطه روی محور افقی

(۲) مساحت دایره

(۳) شعاع دایره

(۴) موقعیت نقطه روی محور عمودی

۵- کدام گزینه در مورد نمودار حبابی درست است؟

(۱) نمودار حبابی برای نمایش همزمان فقط سه متغیر به کار می‌رود.

(۲) در نمودار حبابی، متغیر سوم نمی‌تواند مقدار صفر یا منفی داشته باشد.

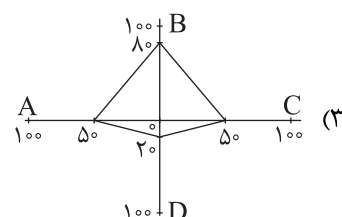
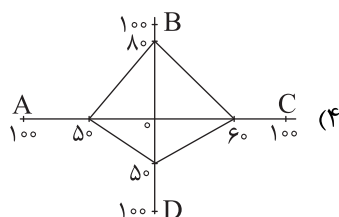
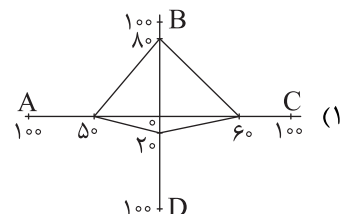
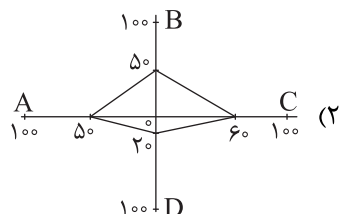
(۳) در نمودار حبابی، شعاع دایره‌ها متناسب با مقادیر متغیر سوم در نظر گرفته می‌شوند.

(۴) نمودار حبابی گونه‌ای خاص از نمودار پراکنش نگاشت است که نموداری سه‌بعدی است.

محل انجام محاسبات

۶- با توجه به جدول زیر، نمودار راداری مربوط به عملکرد یک دانشجو در دروس دانشگاهی خود، در کدام گزینه آمده است؟

درس	A	B	C	D
نمره	۵۰	۸۰	۶۰	۲۰
بیشینه	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

۷- کدام گزینه با توجه به گام‌های چرخه آمار نادرست می‌باشد؟

(۱) در اندازه‌گیری، اطلاعات توصیفی را همواره به طور کامل به اطلاعات عددی تبدیل می‌کنیم.

(۲) تحلیل داده‌ها صرفاً گزارش معیارها و ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری است.

(۳) در تفسیر نتایج، توجه به محدودیت‌های مطالعه بسیار مهم است.

(۴) طرح یک پرسش دقیق و شفاف مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ است.

۸- موضوع «اندازه‌گیری وزن افراد نمونه‌ای که با دو واحد متفاوت (کیلوگرم و پوند) انجام شده است» بیانگر اجرای نادرست کدام یک از گام‌های چرخه آمار است؟

(۱) بیان مسئله (۲) تحلیل داده‌ها (۳) گردآوری داده‌ها (۴) طرح و برنامه‌ریزی

۹- با توجه به جدول زیر، کدام معیار گرایش به مرکز برای توصیف داده‌های متغیر «سن» و کدام معیار پراکندگی برای توصیف داده‌های متغیر «میزان تماشای تلویزیون» مناسب هستند؟

متغیر	داده‌ها												
سن (سال)	۱۷	۱۸	۱۶	۱۷	۱۵	۱۹	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۵	۱۹	
میزان تماشای تلویزیون	۴	۲۹	۴	۶	۷	۶/۵	۷	۸	۶	۳۰	۴	۵	

(۱) میانگین - انحراف معیار

(۲) میانگین - دامنه میان چارکی

(۳) میانه - دامنه میان چارکی

(۴) میانه - انحراف معیار

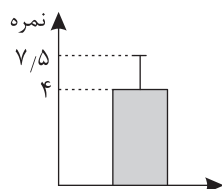
۱۰- با توجه به نمودار (نمایش میانگین - انحراف معیار) زیر که برای تعدادی داده آماری رسم شده است، انحراف معیار و میانگین داده‌ها به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟

(۱) $7/5$ - 4

(۲) $3/5$ - 4

(۳) 4 - $3/5$

(۴) 4 - $7/5$

محل انجام محاسبات

- ۱۱- اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟
 الف) $B - A = B$ (ب) $A' \subseteq B$ (ج) $A \cap B = \emptyset$ (د) $B \subseteq A'$
 ۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱
- ۱۲- اگر تاسی را پرتاب کنیم و عدد ۲ ظاهر شود، کدام یک از پیشامدهای زیر رخ نداده است؟
 ۱) پیشامد ظاهر شدن عدد زوج ۲) پیشامد ظاهر شدن عدد اول
 ۳) پیشامد ظاهر شدن عدد زوج و اول ۴) پیشامد ظاهر شدن مضرب ۴
- ۱۳- یک تاکسی دارای ۵ سرنشین است، با کدام احتمال هر پنج نفر آنها در یک فصل از سال متولد شده‌اند؟
 ۱) $\frac{1}{1024}$ ۲) $\frac{1}{512}$ ۳) $\frac{1}{256}$ ۴) $\frac{1}{128}$
- ۱۴- هر یک از اعداد فرد طبیعی کوچک‌تر از ۲۰ را روی کارت می‌نویسیم و پس از مخلوط کردن کارت‌ها به طور تصادفی یک کارت را برمی‌داریم، با توجه به پیشامدهای زیر، تعداد اعضای پیشامدهای $B - A$ کدام است؟
 پیشامد A : عدد روی کارت مضرب ۳ باشد.
 پیشامد B : عدد روی کارت مجذور کامل باشد.
 ۱) صفر ۲) ۱ ۳) ۲ ۴) ۳
- ۱۵- ۶ بازیکن والیبال تیم مدرسه شما به طور تصادفی کنار یکدیگر قرار می‌گیرند تا عکسی یادگاری بیندازند. چنانچه پاسور و کاپیتان تیم دو نفر متفاوت باشند، با کدام احتمال در عکس دقیقاً ۲ نفر بین پاسور و کاپیتان حضور دارند؟
 ۱) $\frac{1}{10}$ ۲) $\frac{3}{10}$ ۳) $\frac{1}{5}$ ۴) $\frac{2}{5}$
- ۱۶- اگر A ، B و C سه پیشامد از فضای نمونه‌ای باشند، عبارت توصیفی منطقه رنگی زیر کدام است؟
 ۱) A و B و C رخ می‌دهد.
 ۲) A و C یا B رخ می‌دهد.
 ۳) A یا C و B رخ می‌دهد.
 ۴) حداقل یکی از سه پیشامد A یا B یا C رخ می‌دهد.
- ۱۷- سکه‌ای را ۳ بار پرتاب کرده‌ایم. با توجه به پیشامدهای زیر گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 پیشامد A : نتیجه همه پرتاب‌ها یک جور باشد.
 پیشامد B : دو مرتبه پشت و یک مرتبه رو ظاهر شود.
 پیشامد C : حداقل ۲ مرتبه پشت ظاهر شود.
 ۱) پیشامد $A \cap B$ غیرممکن است.
 ۲) پیشامدهای C و B ناسازگار هستند.
 ۳) پیشامد $A \cup C$ حتمی است.
 ۴) پیشامدهای A و C ناسازگار هستند.
- ۱۸- انجمن اولیا و مربیان یک دبیرستان ۸ نفر عضو دارد. به یک برنامه خاص، ۴ نفر رأی موافق، ۳ نفر رأی مخالف و ۱ نفر رأی ممتنع داده‌اند. از بین آنها به طور تصادفی ۳ نفر انتخاب می‌کنیم. احتمال آنکه نظر هیچ دو نفری از آنها مانند هم نباشد، کدام است؟
 ۱) $\frac{3}{56}$ ۲) $\frac{3}{14}$ ۳) $\frac{1}{7}$ ۴) $\frac{1}{8}$
- ۱۹- عقبه دستگاه چرخنده پس از به حرکت درآمدن روی یکی از اعداد ۱ تا ۷ می‌ایستد و عددی را نشان می‌دهد. احتمال آنکه عقبه یک عدد فرد یا اول را نشان دهد، کدام است؟
 ۱) $\frac{4}{7}$ ۲) $\frac{3}{7}$ ۳) $\frac{5}{7}$ ۴) $\frac{2}{7}$
- ۲۰- در یک پارک جنگلی حفاظت شده، ۱۰ قوچ وحشی البرز مرکزی وجود دارد، سه تا از آنها را می‌گیرند و پس از نشان‌دار کردن، رهایشان می‌کنند. بعد از مدتی، محیط‌بانان به طور تصادفی ۴ تا از آنها را می‌گیرند و می‌خواهند تعداد قوچ‌های نشان‌دار را بشمارند. احتمال آنکه حداکثر یک قوچ، نشان‌دار باشد، کدام است؟
 ۱) $\frac{19}{105}$ ۲) $\frac{1}{2}$ ۳) $\frac{2}{3}$ ۴) $\frac{17}{105}$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- کدام گزینه برای نویسنده متن زیر درست بیان شده است؟

«ای کریمی که بخشنده عطایی، و ای حکیمی که پوشنده خطایی، و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی، و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی.»

(۱) از نمونه‌های نثر موزون است که تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری نوشته شده است و کتاب «کشف الاسرار و عدة الابرار» از اوست.

(۲) وی در کتاب کلیله و دمنه با آوردن آرایه‌های ادبی، اشعار گوناگون از عربی به پارسی و اصطلاحات علمی توانست این نثر را در قرن ششم رواج دهد.

(۳) وی شیوه نثر موزون را به کمال رسانید و می‌توان آثار وی را سرآمد همه نثرهای موزون فارسی شمرد.

(۴) وی به دستور منصور بن نوح سامانی مأموریت یافت این کتاب را که به زبان عربی نوشته بود به فارسی برگرداند.

۲۲- هر یک از ویژگی‌های زیر، بیانگر کدام سده از تاریخ ادبیات ایران است؟

● شکل‌گیری دولت سلجوقی و بهره‌گیری از دبیران و نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق نشانگر توجه نویسندگان به فارسی‌نویسی است.

● نثر این دوره ساده و روان است، بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.

● حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره تأثیری عمیق بخشید و جزئی از مضامین شعری شد.

● رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره «حماسی، مدحی و غنایی» بود.

(۱) قرن پنجم و ششم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن چهارم و پنجم - قرن پنجم و ششم

(۲) قرن چهارم و پنجم - قرن پنجم و ششم - قرن ششم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم

(۳) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن پنجم و ششم - قرن پنجم - قرن پنجم و ششم

(۴) قرن پنجم و ششم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن پنجم و ششم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم

۲۳- کدام گزینه درباره زبان ایرانیان پیش از اسلام نادرست است؟

(۱) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و در مشرق و شمال شرقی متداول بوده است.

(۲) آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی از میان رفته است ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مثل «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است.

(۳) قطعات شعری زبان پهلوی در میان اندرزنانه‌های منثور جای دارند؛ مانند منظومه «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» که هر دو اصل پارتی دارند.

(۴) یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران، رواج تدریجی خط عربی بود. زبان فارسی با کنار گذاشتن برخی از صدهای زبان عربی، الفبای آن را پذیرفت.

۲۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد «قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم» نادرستند، به جز.....

(۱) قرن پنجم دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی مثل محمد بن زکریای رازی آغاز شد و با شاعر بی‌نظیری مانند فردوسی ادامه یافت.

(۲) این دوره، دوره ترقی در همه زمینه‌های علمی بود و مردان مشهوری از آغاز تا پایان این دوره در فلسفه، طب و علوم دینی سرگرم تألیف بودند.

(۳) شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی قوت و استحکام یافت.

(۴) «سامانیان» برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان فارسی را رواج دهند و دربار آنان به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی مانند عنصری، فرخی و منوچهری آراسته بود.

۲۵- کدام عبارت با توضیح مقابل آن مغایرت دارد؟

(۱) هرگاه که ضحاک جامه از کتف برداشتی، خلق را به جادوی چنان نمودی که این دو اژدهاست. (تاریخ بلعمی - دوره سامانی)

(۲) الهی دل ما را هوای خود ده، و چشم ما را ضیای خود ده، و مگذار ما را به که و مه (خواجه عبدالله انصاری - نثر موزون)

(۳) این کتاب را بیاوردند از بغداد، نبشته به زبان تازی. پس دشخوار آمد خواندن این کتاب (تاریخ الرسل و الملوك - دوره سلجوقی)

(۴) اسباب تمنع و علل ترقع در غایت ساختگی بود، خزاین آراسته و لشکر جرّار و بندگان فرمانبردار (نثر قرن پنجم و ششم - حذف افعال به قرینه)

- ۲۶- چند عبارت درباره نثر دوره بازگشت و بیداری نادرست است؟
 الف) در نثر این دوره عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بی‌جا کاهش یافت.
 ب) سبک داستان‌نویسی مطابق ذوق مردم و ادبیات داستانی جدید بود.
 ج) استفاده از راوی سوم شخص در داستان‌های این دوره منسوخ شد.
 د) کم‌توجهی در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در نثر این دوره مشهود است.
 ه) موضوعات تنفر از خرافات و حقوق مدنی زنان و تعلیم و تربیت نوین و همگانی مورد توجه نویسندگان این دوره بوده.
 ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)
- ۲۷- همه گزینه‌ها از منظر فکری متعلق به یک دوره هستند، به جز
 ۱) می‌دهد نیکو نشان کاخی مکان فتنه را
 ۲) از بادیه عشق حذر کن که در آن دشت
 ۳) ای توده دست قدرت از آستین برون کن
 ۴) از برای نشر آزادی زبان باید گشاد
 کدام گزینه درباره شعر دوره بازگشت و بیداری نادرست است؟
 ۱) شتاب زیاد در شاعری به نیت آگاه‌سازی باعث استفاده از ساختارهای کهن در شعر این دوره شده.
 ۲) ارتباط با اروپا و ظهور علوم و فنون جدید باعث گسترش دایره واژگان در شعر این دوره شد.
 ۳) نگاه به قالب‌های کم‌کاربرد در شعر این دوره یکی از زمینه‌سازهای شعر نو است.
 ۴) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از جمله شاعران این دوره هستند که به انعکاس خواسته‌ها و علایق توده مردم و جایگاه زن در اجتماع پرداختند.
- ۲۹- در کدام بیت آرایه‌های «موازنه، تشبیه و تکرار» دیده می‌شود؟
 ۱) نقاب عنبری از چهره بگشود
 ۲) از بهر زخم گاه چو سیمم فروگذار
 ۳) جانم از غم به لب رسیده توست
 ۴) جز ناله کسی مونس و دمساز نیاید
 آرایه‌های «جناس، تشبیه و مجاز» در کدام بیت دیده می‌شود؟
 ۱) محب روی توام در جواب دعوی عشق
 ۲) گفتم که بیا تا که روان بر تو فشانم
 ۳) پریشان است زلفت همچو حال
 ۴) ز آب و گل نشود چون تو لعبتی پیدا
 آرایه‌های ادبی «تشبیه، استعاره، واژه‌آرایی و جناس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟
 الف) گفتم ای جان جهان از من مسکین بگذر
 ب) دلبر! خورشید تابان ذره‌ای از روی توست
 ج) همه بیماری او روز و شب از نرگس توست
 د) هر که را یار یار می‌افتد
 ۱) ب، ج، د و الف ۲) ب، الف، د و ج ۳) ج، ب، الف و د ۴) د، ج، الف و ب
- ۳۰- در همه گزینه‌ها آرایه‌های «جناس و تلمیح» به کار رفته است، به جز
 ۱) هر که مجنون نیست از احوال لیلی غافل است
 ۲) ساقی بده ز جام جم ارباب شوق را
 ۳) مهر رویت می‌نهد هر روز مَه‌ری بر لبی
 ۴) جان شیرین به لب آورد به تلخی فرهاد
 آرایه‌های ذکر شده زیر کدام بیت نادرست است؟
 ۱) ای درد توام درمان در بستر ناکامی
 ۲) ای اژدهای دهر، دلم بیشتر بخور
 ۳) به بزم و رزم تو ماند همی خزان و بهار
 ۴) ای محنت ار نه کوه شدی، ساعتی برو
 ۱) ب، ج، د و الف ۲) ب، الف، د و ج ۳) ج، ب، الف و د ۴) د، ج، الف و ب
- ۳۱- گفت بگذر ز جهان زانکه جهان بر گذر است
 اهل دل را قبله محراب خم ابروی توست
 و نه پیوسته مر او را حذر از بیماری است
 مقبّل و بختیار می‌افتد
 ۱) ج، ب، الف و د ۲) ج، ب، الف و د ۳) ج، ب، الف و د ۴) د، ج، الف و ب
- ۳۲- وانکه مجنون را به چشم عقل بیند عاقل است
 آن مه که در پیاله چو خون سیلواش است
 چشم مست می‌زند هر لحظه تیغی بر دلی
 نه چو پرویز که کام از لب شیرین بگرفت
 ۱) ب، ج، د و الف ۲) ب، الف، د و ج ۳) ج، ب، الف و د ۴) د، ج، الف و ب
- ۳۳- وی یاد توام مونس در گوشه تنهایی
 (استعاره، ترصیع)
 وی آسیای چرخ، تنم تنگ‌تر بسای
 (تشخیص، موازنه)
 به تیغ و کلک (قلم) تو ماند همی قضا و قدر
 (تشبیه، جناس)
 وی دولت ار نه باد شدی لحظه‌ای بپای
 (تضاد، کنایه)

۳۴- آرایه‌های «جناس، تشبیه و استعاره» در کدام بیت آمده است؟

مباش منکر دُردی کشان شاه‌دباز
دو دیده‌ام نگر از شام تا سحر که باز
دارد مگر به طره لیلی نیاز باز
همچون تذرو گشت گرفتار باز

- (۱) چو صوفی از می صافی نمی‌کند پرهیز
- (۲) بدان طمع که کند مرغ وصل خوبان صید
- (۳) مجنون دلش به حلقه زنجیر می‌کشد
- (۴) مرغی که بود بلبل بستان سرای شوق

۳۵- آرایه‌های ادبی ذکر شده زیر کدام گزینه نادرست است؟

پیکان غمزه تو که چون تیر آرش است
(تشبیه، تلمیح)

- (۱) گر بگذرد ز جوشن جانم عجب مدار

چرا که باده نشاند غبار توبه و تقوی
(جناس، کنایه)

- (۲) به جام باده صافی بشوی جامه صوفی

کلکم دو زبانی کند و نامه دو رویی
(تشخیص، واژه‌آرایی)

- (۳) در نامه اگر شرح دهم قصه شوق

مرا تو جان و جهانی ندانمت که کدامی
(استعاره، جناس)

- (۴) مگر تو باغ بهشتی نگویمت که چو حوری

۳۶- آرایه‌های ادبی «سجع، تلمیح، تشبیه و استعاره» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

بر گوی این ترانه هذا نصیب لیلی
تا سر نکشد سرو سرافراز نیاید
که آفتاب بلندی چو بر کناره بامی
عیب مجنون کنی و خیمه لیلی طلبی
(۳) الف، د، ج و ب (۴) ج، د، الف و ب

- (الف) خواجه مگر فسانه در کش می شبانه
- (ب) گفتم که ز من سر مکش ای سرو روان گفت
- (ج) گر آفتاب نباشد تو ماه‌چهره تمامی
- (د) راه آدم زنی و روضه رضوان جویی

۳۷- وزن شعر و درون‌مایه کدام یک از ابیات زیر با هم تناسب ندارند؟

پنهان نمی‌ماند که خون، بر آستانم می‌رود
صاحب عقلش نشمارد به دوست
ببینید آسبیب روز نبـرد
ابرش شکرافشان شد تا باد چنین بادا

- (۱) گفتم، به نیرنگ و فسون پنهان کنم ریش درون
- (۲) دشمن اگر دوست شود چند بار
- (۳) برآرم به شبگیر از این باره گرد
- (۴) قهرش همه رحمت شد زهرش همه شربت شد

۳۸- آهنگ و موسیقی مقابل کدام بیت نادرست بیان شده است؟

ما چو صعوه مرگ بر سان زغن
(آهنگ سنگین مناسب پند و اندرز)

- (۱) جمله صید این جهانیم ای پسر

دستی که در آغوش بود اکنون به دندان می‌برم
(آهنگ کوبنده و ضربی مناسب بیان اشتیاق)

- (۲) ای روزگار عافیت شکر نکردم لاجرم

بجنبید چون کوه لشکر ز جای
(کوتاه و کوبنده مناسب حماسه)

- (۳) خروش آمد و ناله کمر نای

تا که کنار گیرمت، خوش خوش و می‌فشانمت
(ضربی و سریع مناسب شادی و نشاط)

- (۴) آمده‌ام بهار خوش پیش تو ای درخت گل

۳۹- در کدام ابیات همه اختیارات زبانی وجود دارد؟

وان مواعید که کردی، مرواد از یادت
که دم و همت ما کرد ز بند، آزادت
جای غم باد، مر آن دل که نخواهد شادت
ور نه طوفان حوادث ببرد بنیادت
(۳) الف و د (۴) ب و ج

- (الف) ساقیا آمدن عید، مبارک باد
- (ب) برسان بندگی دختر رز، گو به درآی
- (ج) شادی مجلسیان در قدم و مقدم دوست
- (د) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح

۴۰- در کدام گزینه از «اختیار زبانی تغییر مصوت کوتاه به بلند» استفاده نشده است؟

یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد
سودای دام عاشقی از سر به در نکرد
کاری که کرد دیده من بی‌نظر نکرد
او خود گذر به ما چو نسیم سحر نکرد

- (۱) دلبر برفت و دلشدگان را خبر نکرد
- (۲) شوخی مکن که مرغ دل بی‌قرار من
- (۳) هر کس که دید روی تو بوسید چشم من
- (۴) من ایستاده تا کنمش جان فدا چو شمع

۴۱- در کدام گزینه «حذف همزه» صورت نگرفته است؟

- (۱) حال از دهان دوست شنیدن چه خوش بود
- (۲) ای یار آشنا علم کاروان کجاست
- (۳) بی حسرت از جهان نروود هیچ کس به در
- (۴) بعد از تو هیچ در دل سعدی گذر نکرد

۴۲- در کدام گزینه اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» دیده نمی‌شود؟

- (۱) نزدی شاه رخ و فوت شد امکان حافظ
- (۲) سرای قاضی یزد ار چه منبع فضل است
- (۳) شود غزاله خورشید صید لاغر من
- (۴) من از بازوی خود دارم بسی شکر

۴۳- در کدام بیت اختیار زبانی وجود ندارد؟

- (۱) صد نامه فرستادم و آن شاه سواران
- (۲) سوی من وحشی صفت عقل‌رمیده
- (۳) فریاد که آن ساقی شکرلب سرمست
- (۴) چندان که زدم لاف کرامات و مقامات

۴۴- در کدام گزینه هر سه اختیار زبانی دیده می‌شود؟

- (۱) گر حلال است که خون همه عالم تو بریزی
- (۲) ساکن نمی‌شود نفسی آب چشم من
- (۳) پس از دشواری آسانی است ناچار
- (۴) من آن قیاس نکردم که زور بازوی عشق

۴۵- کدام گزینه در مورد اختیارات زبانی بیت زیر نادرست است؟

«کمان ابروی جانان نمی‌پیچد سر از حافظ»

- (۱) در مصراع اول همه اختیارات زبانی وجود دارد ولی در مصراع دوم هیچ اختیار زبانی دیده نمی‌شود.
- (۲) به ضرورت وزن شعر مصوت بلند / و/ در کلمه «ابرو» باید کوتاه تلفظ شود.
- (۳) شاعر از اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» سه بار استفاده کرده است.
- (۴) فقط یک حذف همزه در بیت دیده می‌شود.

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر تقابل دارد؟

«روی مپوشان که بهشتی بود»

- (۱) به کوی می فروشانش، به جامی بر نمی‌گیرند
- (۲) رقیبم سرزنش‌ها کرد کز این باب رخ برتاب
- (۳) چه آسان می‌نمود اول غم دریا به بوی سود
- (۴) تو را آن به که روی خود ز مشتاقان بپوشانی

۴۷- بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

«خون بار بهار از مژه در فرقت احباب»

- (۱) زین بیابان گذری نیست سواران را لیک
- (۲) با من بی‌کس تنها شده یارا تو بمان
- (۳) شهریارا تو بمان بر سر این خیل یتیم
- (۴) سایه در پای تو چون موج دمی زار گریست

۴۸- کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

«آستین چو از چشم برگرفتم»

- (۱) سودای توام در جنون می‌زد دوش
- (۲) از میان موج خون چون غرقه‌ای
- (۳) گر نه دریاست گوه‌ر تیغش
- (۴) شد چنان در عشق آن دلبر زبون

یا از دهان آن که شنید از دهان دوست
تا سر نهیم بر قدم ساربان دوست
الا شهید عشق به تیر از کمان دوست
وان کیست در جهان که بگیرد مکان دوست

چه کنم بازی ایام مرا غافل کرد
خلاف نیست که علم نظر در آنجا نیست
گر آهویی چو تو یک دم شکار من باشد
کجه زور مردم‌آزاری ندارم

پیکری ندوانید و سلامی نفرستاد
آه‌روشی کبک‌خرامی نفرستاد
دانست که مخمورم و جامی نفرستاد
هیچم خبر از هیچ مقامی نفرستاد

آنکه روی از همه عالم به تو آورد نشاید
سیماب طرفه نبود اگر بی‌سکون شود
ولیکن آدمی را صبر باید
عنان عقل ز دست حکیم برآید

ولیکن خنده می‌آید بدین بازوی بی‌زورش»

در مصراع اول همه اختیارات زبانی وجود دارد ولی در مصراع دوم هیچ اختیار زبانی دیده نمی‌شود.

به ضرورت وزن شعر مصوت بلند / و/ در کلمه «ابرو» باید کوتاه تلفظ شود.

شاعر از اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» سه بار استفاده کرده است.

فقط یک حذف همزه در بیت دیده می‌شود.

هر که ببیند چو تو حور ای صنم
زهی سجاده تقوا که یک ساغر نمی‌ارزد
چه افتاد این سر ما را که خاک در نمی‌ارزد؟
غلط کردم که این طوفان به صد گوهر نمی‌ارزد
که شادی جهانگیری، غم لشکر نمی‌ارزد

کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند
دل ما خوش به فریبی است، غبارا تو بمان
همه رفتند از این خانه خدا را تو بمان
پدرا، یارا، اندوه گسارا تو بمان
که سر سبز تو خوش باد کنارا تو بمان

جوی خون به دامن روانه کردم
دریای دو دیده موج خون می‌زد دوش
دست هر ساعت به جایی می‌زند
موج خون چون زنده سر تیغش
کز دلش می‌زد چو دریا موج خون

۴۹- کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

کز آن جانب که او باشد صبا عنبرفشان آید»
گرفته‌ایم و دریغنا که باد در چنگ است
به یادگار نسیم صبا نگه دارد
ای دل خام طمع این سخن از یاد بیر
هر نافه که در دست نسیم سحر افتاد

«نسیم صبح را گفتم تو با او جانبی داری
(۱) به یادگار کسی دامن نسیم صبا
(۲) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ
(۳) زلف چون عنبر خامش که ببوید هیئات
(۴) از رهگذر خاک سر کوی شما بود

۵۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

نخواهم گوید و خواهد به صد جان»
که گوش هوش به پیغام اهل راز کنید
گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
چو یار ناز نماید، شما نیاز کنید
که از مُصاحبِ ناجنس احتراز کنید

«به صد جان ارزد آن رغبت که جانان
(۱) رباب و چنگ به بانگ بلند می‌گویند
(۲) به جان دوست که غم پرده بر شما نذر
(۳) میان عاشق و معشوق فرق بسیار است
(۴) نخست موعظه پیر صحبت این حرف است

جامعه‌شناسی

۵۱- به ترتیب موضوع، روش و هدف جامعه‌شناسی تبیینی در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) کنش‌های اجتماعی و معنای آنها - تفسیری، انتقادی و تجویزی - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی
- (۲) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - تفسیری، انتقادی و تجویزی - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
- (۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آنها - تفسیر - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
- (۴) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - حس و تجربه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۵۲- چند عبارت درست در بین عبارات زیر وجود دارد؟

- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، اراده و آگاهی را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند.
- رویکرد تبیینی معنای کنش را نادیده می‌گیرد.
- زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند.
- کنش اقتصادی خشت بنای جامعه است.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۴

۵۳- به ترتیب «اساس هویت جهان غرب»، «اساس هویت هر جهان اجتماعی» و «اولین شرط بقای یک جامعه» چیست؟

- (۱) اقتصاد - فرهنگ - جمعیت
- (۲) سیاست - اقتصاد - جمعیت
- (۳) جمعیت - فرهنگ - سیاست
- (۴) اقتصاد - سیاست - فرهنگ

۵۴- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم در ارتباط است؟

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند.
- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد.
- مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد.
- (۱) سیاست - اقتدار - نظام سیاسی
- (۲) نظام سیاسی - اقتدار - سیاست
- (۳) سیاست - نظام سیاسی - اقتدار
- (۴) نظام سیاسی - سیاست - اقتدار

۵۵- چند عبارت نادرست در رابطه با استفاده از فضای مجازی وجود دارد؟

- استفاده افراطی از فضای مجازی، فرد را از مکان و زمان خود جدا می‌کند.
- فرد را تحت کنترل قرار می‌دهد و او را عمیق می‌کند.
- فرد از امکان دسترسی به مطالب مهم محروم می‌گردد.
- عامل اصلی گرایش کاربران، معنای استفاده از فضای مجازی است.

(۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

- ۵۶- به ترتیب درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟
- انقلاب ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود به صورت قلب تپندهٔ بیداری اسلامی در آمد.
 - انقلاب‌ها از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.
 - مستشرقان جمعی از محققان شرقی هستند که از منظر جهان غرب، جوامع شرقی را مطالعه می‌کنند.
 - انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و فرهنگی غرب بود.
- (۱) نادرست - نادرست - درست - درست
(۲) درست - نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست
(۴) درست - درست - درست - نادرست
- ۵۷- به ترتیب پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟
- چاره‌اندیشی نهاد سیاست برای حل مشکل جمعیت چه نام دارد؟
 - چرا کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند؟
 - از عوامل شکل‌گیری اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران چیست؟
- (۱) تدابیر و راه‌حل‌های جمعیتی - زیرا ارادی و آگاهانه صورت می‌گیرند - کشف نفت
(۲) سیاست‌های جمعیتی - زیرا آگاهانه و ارادی صورت می‌گیرند - مصرف‌گرایی
(۳) تدابیر و راه‌حل‌های جمعیتی - زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند - مصرف‌گرایی
(۴) سیاست‌های جمعیتی - زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند - کشف نفت
- ۵۸- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟
- تبلور تحولات هویتی در چه چیزی نمایان می‌شود؟
 - بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب توسط چه دیدگاهی مطرح می‌شود؟
 - به چه دلیل زبان فارسی دری، از محدودهٔ زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت؟
- (۱) مقاومت هویت اسلامی - تاریخ‌نگاران غربی - گسترش زبان از مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی
(۲) شعارهای انقلابی - شرق‌شناسان - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام
(۳) بازگشت به خویشتن - ناسیونالیسم - خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران ایرانی
(۴) پیامدهای انقلاب - مستشرقان - برخورد جهان غرب با جهان اسلام
- ۵۹- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام مفهوم از قدرت ارتباط بیشتری دارد؟
- رأی دادن مردم به محمد صلاح، فوتبالیست مصری بدون نامزد شدن در انتخابات ریاست جمهوری
 - اسلام‌هراسی رسانه‌های آمریکایی
 - موفقیت‌های سیاسی و اقتصادی آلمان در زمان صدراعظمی هیتلر
 - رایج شدن مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی به عنوان دو شیوهٔ پیشبرد اقتصاد کشاورزی با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی
- (۱) قدرت اجتماعی - سلطهٔ هژمونی - اقتدار - نظام فرهنگی
(۲) مقبولیت - قدرت نرم - تبعیت با رضایت - لیبرالیسم
(۳) قدرت فردی - سلطهٔ فرهنگی - مقبولیت - دموکراسی
(۴) قدرت اجتماعی - سلطهٔ هژمونی - تبعیت با رضایت - نظام سیاسی
- ۶۰- کدام گزینه در ارتباط با هویت جمعیتی درست و دربارهٔ هویت اقتصادی نادرست است؟
- (۱) روند بسط فرهنگ را به خوبی می‌توان در گسترش معانی و ارزش‌های خانواده مشاهده کرد - در هر جامعه‌ای، اقتصاد در رابطه با سایر نهادها شکل می‌گیرد و با آنها تناسب پیدا می‌کند.
- (۲) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزلهٔ گسترش فرهنگ و معانی آن است - کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرد.
- (۳) تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است - جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غیرغربی است.
- (۴) تأمین جمعیت نیاز فطری انسان‌ها و فرزندآوری، از کارکردهای مهم نهاد خانواده است - اقتصاد، روزنهٔ ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.
- ۶۱- در کدام گزینه عبارت و مفهوم مقابل با آن همخوانی دارد؟
- (۱) چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف ← قواعد اجتماعی
(۲) اثرگذاری و اثرپذیری بخش‌های مختلف از یکدیگر ← ساختار اجتماعی
(۳) توضیح دادن تغییرات پدیده‌ها به کمک هم ← نظام اجتماعی
(۴) امکان‌پذیر ساختن پیش‌بینی رفتار دیگران ← نظم اجتماعی

۶۲- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.

- در اواخر قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.
- در رویکرد پوزیتیویستی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود.
- لمبروزو با روش تبیینی سعی داشت مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.
- جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه و نظم را براساس مناسبات درونی توضیح می‌دهد.
- یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

- (۱) درست - نادرست - نادرست - نادرست - درست (۲) نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست - درست
(۳) درست - درست - درست - درست - درست (۴) نادرست - درست - درست - درست - نادرست - درست

۶۳- به ترتیب، علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- پدید آمدن تمام پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان
- بنا کردن مدارس امام خطیب در ترکیه توسط حکومت
- به دست آوردن توانی فراتر از نظم موجود توسط سربازان جنگ‌های نامنظم
- (۱) کنش اجتماعی - تأیید نفوذ اسلام و ایجاد نوعی مذهب مورد تأیید حکومت - انگیزه‌های اخلاقی و معنوی
- (۲) خشت بنای جامعه - تبدیل پناهگاهی برای اسلام‌گراها - پیوند خوردن با ارزش‌ها و معانی
- (۳) ساختار اجتماعی - عدم تهدید اصول سکولار - نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده
- (۴) کنش اجتماعی - ایجاد مذهب و تأیید حکومت - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی

۶۴- به ترتیب، «تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی»، «سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها» و «اخلاق‌گریزی» مربوط به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی است؟

- (۱) سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - افول معانی (۲) رکود اراده‌ها - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها
(۳) رکود اراده‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها (۴) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها

۶۵- به ترتیب «الف، ب و ج» کدام گزینه، تکمیل‌کننده جدول زیر است؟

الف	جلوگیری از گرفته شدن شور زندگی از انسان‌ها
عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری	ب
ج	فهم انگیزه جوانان و نوجوانان

- (۱) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم - تأکید بر آگاهی و معنا - استفاده از روش تجربی
(۲) توجه جامعه‌شناسان به کنش اجتماعی - مهم دانستن اراده و ارزش، برخاسته از آگاهی - همراه شدن همدلانه
(۳) حذف اراده و خلاقیت - تأکید بر آگاهی و معنا - تأکید کنشگران
(۴) تأکید بر آگاهی و معنا - مطالعه زندگی اجتماعی انسان‌ها - نگاه به معنا از منظر خودشان

روان‌شناسی

۶۶- در یک آزمایش، داوطلبان چند ساعت در اتاقی قرار گرفتند که در آن نور، مزه، بو، صدا و تماس با محرک‌های بیرونی به حداقل رسیده بود. بعد از مدتی پژوهشگران مشاهداتی از داوطلبان داشتند. به نظر شما کدام گزینه درباره این مشاهدات درست است؟

- (۱) نبود محرک‌های بیرونی می‌تواند در ابتدا تمرکز را افزایش دهد و در ادامه پایدار بماند.
(۲) کاهش تحریک‌های حسی در مدت طولانی باعث خستگی و آشفتگی در فرد می‌شود.
(۳) افراد در چنین شرایطی معمولاً توانایی بیشتری در یادگیری مطالب جدید پیدا می‌کنند.
(۴) هر چه زمان حضور در چنین محیطی طولانی‌تر باشد، آرامش روانی به علت دوری از محرک‌های آزاردهنده افزایش می‌یابد.

۶۷- کدام یک از عبارات زیر درباره توجه و تمرکز نادرست است؟

- (۱) دانش‌آموزان در مطالعه و یادگیری مطالب، صرفاً در مرحله توجه پایدار نسبت به موضوع، دچار مشکل نمی‌شوند.
(۲) تفکیک توجه و تمرکز از یکدیگر، برای همه افراد قابل دستیابی نیست.
(۳) غیرقابل تفکیک بودن دو مفهوم توجه و تمرکز از یکدیگر، به دلیل سرعت بالای میان این دو مرحله رخ می‌دهد.
(۴) فرایند انتخاب یک محرک، لزوماً منجر به تمرکز نمی‌شود.

- ۶۸- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب، به کدام منبع توجه مرتبط است؟
 الف) مهدی که معلم روان‌شناسی است، پس از گذر از مغازه‌های کتب کمک درسی فقط کتاب‌های روان‌شناسی یادش مانده است.
 ب) محیا که به دنبال مادر پرستارش در بیمارستان بود؛ توجهش به افراد سفیدپوش جلب می‌شد.
 ج) امیر فروشنده عینک است؛ در مهمانی‌های خانوادگی او بیشتر به عینک افراد توجه می‌کند تا لباس آنها.
 (۱) اطلاعات موجود در حافظه - اطلاعات موجود در حافظه - گیرنده‌های حسی
 (۲) اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه
 (۳) سبک پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش و انتظارات
 (۴) سبک پردازش و انتظارات - سبک پردازش و انتظارات - گیرنده‌های حسی
- ۶۹- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره عوامل و موانع ایجاد تمرکز درست است؟
 الف) استفاده از محرک‌های رنگی، برای مقابله با یکنواختی و ثبات نسبی صورت می‌گیرد.
 ب) افزایش دفعات ارائه محرک با افزایش میزان خوگیری، رابطه معکوس دارد.
 ج) میزان درگیری و انگیزتگی ذهنی فرد با میزان خوگیری رابطه مستقیم دارد.
 د) برای از بین بردن تأثیر آشنایی نسبی با محرک، نگاه کردن به موضوع از زوایای جدید، توصیه می‌شود.
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۷۰- تصور کنید در یک بازی کامپیوتری به دنبال پیدا کردن یک کلید، از میان سایر وسایل هستید. به ترتیب، کدام عامل با دشواری جست‌وجو رابطه مستقیم دارد و کدام عامل با سرعت یافتن محرک موردنظر رابطه مستقیم دارد؟
 (۱) تعداد عوامل انحرافی - خستگی
 (۲) ویژگی منحصربه‌فرد هدف - تعداد عوامل انحرافی
 (۳) ویژگی منحصربه‌فرد هدف - خستگی
 (۴) تعداد عوامل انحرافی - ویژگی منحصربه‌فرد هدف
- ۷۱- بادیگارد یک شخصیت مهم سیاسی در موقعیت‌های زیر وظیفه دارد تهدیدهای احتمالی را شناسایی کند. او در هر موقعیت ممکن است در کارکرد «ردیابی درست علامت»، دچار چه نوع خطایی شود؟
 الف) فردی در میان جمعیت تلفن همراه خود را بالا می‌برد تا عکس بگیرد، اما بادیگارد آن را تهدید تلقی می‌کند.
 ب) فردی سلاح کوچکی را از کیفش بیرون می‌آورد، اما بادیگارد متوجه نمی‌شود.
 ج) یکی از تماشاچیان دست خود را برای سلام بلند می‌کند و بادیگارد آن را حمله می‌پندارد.
 (۱) الف: هشدار کاذب ب: از دست دادن محرک هدف ج: هشدار کاذب
 (۲) الف: از دست دادن محرک هدف ب: هشدار کاذب ج: هشدار کاذب
 (۳) الف: هشدار کاذب ب: هشدار کاذب ج: از دست دادن محرک هدف
 (۴) الف: از دست دادن محرک هدف ب: از دست دادن محرک هدف ج: هشدار کاذب
- ۷۲- در کدام یک از موقعیت‌های زیر گوش به زنگی اهمیت کمتری دارد؟
 (۱) مأمور برج مراقبت فرودگاه
 (۲) لرزه‌نگار در ایستگاه زلزله
 (۳) راننده تاکسی در مسیر شهری
 (۴) نگهبان امنیتی در شیفت شب
- ۷۳- کدام گزینه در رابطه با ساماندهی توجه نادرست است؟
 (۱) آگاهی بیشتر باعث افزایش دقت در توجه می‌شود.
 (۲) فعالیت طولانی و بدون استراحت، باعث کاهش کیفیت توجه می‌شود.
 (۳) چندتکلیفی باعث بهبود کارایی توجه می‌شود.
 (۴) در مواردی که فرد مهارت لازم را ندارد، انجام همزمان تکالیف افت توجه بیشتری ایجاد می‌کند.
- ۷۴- در آزمایش «پونزو»، خط بالایی، بلندتر از خط پایینی دیده می‌شود. این نمونه‌ای از چیست؟
 (۱) خطای شناختی - درک نادرست از روابط
 (۲) توهم - ادراک چیزی که وجود ندارد
 (۳) خطای ادراکی - نادرست دیدن چیزی که واقعاً وجود دارد
 (۴) سازمان‌دهی توجه - انتخاب نادرست محرک
- ۷۵- کدام گزینه درباره مکتب روان‌شناسی گشتالت نادرست است؟
 (۱) روان‌شناسان گشتالتی بر تأثیر روابط بین اجزا بر ادراک، تأکید ویژه داشته‌اند.
 (۲) به نظر روان‌شناسان گشتالت، انسان همیشه در جست‌وجوی کل معنادار است، نه فقط توجه به جزئیات جداگانه.
 (۳) به نظر این مکتب، نوع پردازش افراد بر ادراک تأثیرگذار است.
 (۴) در این مکتب، روش‌های جزءنگر برای درک جامع از یک پدیده، جایی ندارند.

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

پیش آزمون

۴

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ پیش آزمون: مهر ماه ۱۴۰۴

پیش آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۹۶	۱۰۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۰۹	۱۲۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

مواد امتحانی	سر فصل دهم	سر فصل یازدهم	سر فصل دوازدهم
زبان عربی	درس های ۷ و ۸	—	درس ۲ (مفردهای ۱۹ تا ۲۴)
تاریخ	فصل ۳ (درس های ۱۳ تا ۱۶)	—	درس های ۴ و ۵
جغرافیا	فصل ۳ (درس های ۸ تا ۱۰)	—	فصل ۱ (درس ۲)
فلسفه و منطق	بخش ۳ (درس ۴)	فصل ۱ (درس ۴)	بخش ۱ (درس های ۳ و ۴)
اقتصاد	فصل ۲ (درس های ۵ تا ۷)	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

www.SanjeshCloud.ir
T.me/SanjeshCloud

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٧٦-٨٤)

۷۶- ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ﴾:

- (۱) و او کسی است که توبه را از بندگان می‌پذیرد و از بدی‌ها در می‌گذرد!
 - (۲) و او همان کسی است که توبه را از بندگان قبول می‌کند و بدی‌ها را عفو می‌کند!
 - (۳) و او همان کسی است که توبه‌اش را از بندگان می‌پذیرد و از بدی‌ها در می‌گذرد!
 - (۴) و او کسی است که توبه را از بندگان قبول می‌کند و بدی‌شان را عفو می‌کند!
- ۷۷- «اتَّصَلْتُ بِمَشْرِفِ خِدْمَاتِ الْفَنْدَقِ لِأَنَّ السَّرِيرَ مَكْسُورَ وَ الشَّرْشَفَ نَاقِصَ فَأَخْبَرَنِي أَنَّ عَمَالَ التَّنْظِيفِ سَيَاتُونِ قَرِيبًا لِحَلِّ الْمَشْكَلَةِ!»:

- (۱) با مسئول پذیرش تماس گرفتم چون تخت شکسته بود و حوله کم بود او به من خبر داد که کارگران را برای تمیز کردن اتاق خیلی زود می‌فرستد (خواهد فرستاد)!
 - (۲) با سرپرست خدمات هتل تماس گرفتم چون تخت شکسته بود و ملحفه نیز کم بود به او خبر دادم که به زودی کارگران نظافت برای حل مشکلات خواهند آمد!
 - (۳) به مدیر داخلی هتل زنگ زدم چون تخت خراب بود و حوله کم بود به او خبر دادم که کارگران برای حل مشکل زودتر می‌خواهند بیایند!
 - (۴) با مدیر داخلی هتل تماس گرفتم چون تخت شکسته بود و ملحفه کم بود او به من خبر داد که کارگران به زودی برای حل مشکل خواهند آمد!
- ۷۸- «قَدْ اخْتَرَعَ الْفَرْدُ الدِّينَامِيَّتَ لِلْبِنَاءِ وَ إِمَارَ الْأَرْضَ مُجَدًّا وَ اسْتَخْدَمَهُ فِي تَسْهِيلِ الْأَعْمَالِ الصَّعْبَةِ، لَيْتَ الدِّينَامِيَّتَ لَا يُسْتَخْدَمُ فِي الْحُرُوبِ!» أَلْفَرْدُ

- (۱) با تلاش دینامیت را برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع کرده است، و آن را در تسهیل کارهای سخت به کار گرفتند، ای کاش دینامیت در جنگ‌ها به کار برده نمی‌شد!
 - (۲) با جدیت دینامیت را برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع کرد، و آن در تسهیل عمل‌های سخت به کار گرفته شد، ای کاش دینامیت در جنگ‌ها استفاده نشود!
 - (۳) تلاشگرانه دینامیت را برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع کرد، و آن در آسان کردن عمل‌های دشوار به کار گرفته شد، ای کاش دینامیت در جنگ‌ها استفاده نمی‌شد!
 - (۴) با تلاش دینامیت را برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع کرده است، و آن را در آسان کردن کارهای دشوار به کار گرفتند، ای کاش دینامیت در جنگ‌ها به کار برده نشود!
- ۷۹- «سَحَبَنِي سَمَكٌ قَرَشٍ إِلَى أَعْمَاقِ الْبَحْرِ بَغْتَةً وَلَكِنَّ الدَّلَافِينَ تَجَمَّعَتْ حَوْلَهُ وَ ضَرْبَتَهُ بِأَنُوفِهَا الْحَادَّةِ وَ أَنْقَذَتْنِي وَ فِي النِّهَايَةِ قُتِلَ سَمَكُ الْقَرَشِ!»:

- (۱) ناگهان یک کوسه‌ماهی من را به اعماق دریا کشید ولی دلفین‌ها اطرافش جمع شدند، به او با بینی‌های تیزشان ضربه زدند و باعث نجاتم شدند و در پایان کوسه‌ماهی را کشتند!
- (۲) توسط یک کوسه‌ماهی ناگهان به اعماق دریا کشیده شدم، و دلفین‌ها اطراف آن جمع شدند و با بینی تیزشان به او ضربه می‌زدند و مرا نجات دادند، و در پایان کوسه کشته شد!
- (۳) توسط کوسه‌ماهی‌ها به اعماق دریا کشیده شدم ولی دلفین‌ها اطرافم جمع شدند و به کوسه‌ماهی ضربه زدند، و باعث نجاتم شدند و کوسه کشته شد!
- (۴) یک کوسه‌ماهی ناگهان مرا به اعماق دریا کشید، ولی دلفین‌ها اطرافش جمع شدند و با بینی‌های تیزشان به او ضربه زدند و نجاتم دادند و درنهایت کوسه کشته شد!

۸۰- «قَرَأْتُ فِي الْمَوْسُوعَةِ أَنَّ الْخَفَّاشَ طَائِرٌ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ اللَّبُونَةِ الَّتِي تَرْضَعُ صَغَارَهَا وَ كَانَ تَصْدِيقَ ذَلِكَ صَعْباً عَلَى أَوَّلِ مَرَّةٍ»:

(۱) در دایرةالمعارف خواندم که خفاش پرنده‌ای از حیوانات پستاندار است که به بچه‌هایشان شیر می‌دهند و باور کردن آن برایم در اولین بار دشوار بود!

(۲) در فرهنگ‌نامه خوانده بودم که خفاش حیوانی پستاندار و پرنده‌ای است که بچه‌های خود را شیر می‌دهد و قبول کردن آن در بار اول آسان نبود!

(۳) در دایرةالمعارف خواندم که خفاش پرنده‌ای است که همچون حیوانات پستاندار به بچه‌هایش شیر می‌دهد، در نخستین بار برایم باورش سخت بود!

(۴) در فرهنگ‌نامه‌ها خواندم که خفاش یکی از حیوانات پستاندار است و بچه‌های خود را شیر می‌دهد و تأیید این مطلب از اولین بار سخت بود!

۸۱- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) إِنْتَاجُ الْأَنْبَابِ الْمَطَاطِيَةِ الَّتِي فِي مَصْنَعِنَا مِنَ النَّفْطِ! : لوله‌های پلاستیکی که در کارخانه ماست، از نفت تولید شده است!

(۲) النَّفْطُ سَائِلٌ بِاللُّونِ الْأَسْوَدِ تُصْنَعُ مِنْهُ أَشْيَاءٌ قِيَمَةٌ! : نفت مایعی است به رنگ سیاه که از آن چیزهای ارزشمندی می‌سازند!

(۳) تِلْكَ أَعْشَابٌ طَبِيبَةٌ تُسْتَعْمَلُ لِلْوَقَايَةِ مِنْ أَمْرَاضٍ مُعَالَجَتُهَا صَعْبَةٌ! : آنها گیاهان دارویی هستند که برای پیشگیری از بیماری‌هایی به کار برده می‌شوند که درمان آنها سخت است!

(۴) الْيَوْمَ أَصْبَحْتُ إِيرَانَ بِلَدٍّ صِنَاعِيًّا وَ تُصَدَّرُ بِضَائِعُهَا إِلَى بُلْدَانٍ أُخْرَى! : ایران، امروز یک کشور صنعتی شده است و کالاهایش را به کشورهای دیگر صادر می‌کند!

۸۲- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) أَصْبَحَ الشَّابُّ الذَّوْبُوبُ غَنِيًّا مِنْ جَلَالِ تَصْدِيرِ صِنَاعَاتِنَا الْيَدَوِيَّةِ إِلَى بَعْضِ الْبُلْدَانِ! : جوان با پشتکار از طریق صادر کردن صنایع دستی‌مان به بعضی از کشورها ثروتمند شد!

(۲) مُنَحْتُ ثَرَوْهُ الْفَرْدِ نَوْبِلَ لِشِرَاءِ جَوَائِزِ ذَهَبِيَّةٍ فَأَكْرَمَ خَادِمُو النَّشْرِيَّةِ! : آلفرد نوبل ثروتش را برای خریدن جایزه‌هایی طلایی داد و خدمتگزاران بشریت را گرامی داشت!

(۳) تَفْجِيرُ الْأَرْضِ فِي الْقَنَاةِ بِالْدِينَامِيْتِ أَقَلَّ خَطَرًا مِنْ تَفْجِيرِهَا بِالطَّرْقِ الْأُخْرَى! : منفجر کردن زمین در کانال با دینامیت، کم‌خطرتر از منفجر کردن آن با راه‌های دیگر است!

(۴) عَلَى الْمَسْئُولِينَ بَوَاضِعِ لَوْحَاتِ تَحْذِيرِيَّةٍ عَلَى امْتِدَادِ خُطُوطِ أَنْبَابِ النَّفْطِ! : بر مسئولان لازم است که تابلوهایی هشدارآمیز را در امتداد خطوط لوله‌های نفت قرار دهند!

۸۳- «يَكِي از روزنامه‌های کشور در هفته گذشته این موضوع مهم را منتشر کرده بود.»:

(۱) كَانَتْ إِحْدَى صُخُفِ الْبِلَادِ قَدْ انْتَشَرَتْ هَذَا الْمَوْضُوعَ الْمَهْمَ فِي أُسْبُوعِ الْمَاضِي!

(۲) كَانَتْ إِحْدَى صُخُفِ الْبِلَادِ قَدْ نَشَرَتْ هَذَا الْمَوْضُوعَ الْمَهْمَ فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي!

(۳) إِحْدَى صُخُفِ الْبِلَادِ كَانَتْ قَدْ نَشَرَتْ هَذَا الْمَوْضُوعَ الْمَهْمَ فِي أُسْبُوعِ الْمَاضِي!

(۴) إِحْدَى صُخُفِ الْبِلَادِ كَانَتْ قَدْ انْتَشَرَتْ هَذَا الْمَوْضُوعَ الْمَهْمَ فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي!

۸۴- عَيْنُ الْأَبْعَدِ عَنْ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: «مَنْ طَلَبَ الْعُلَى سَهَرَ اللَّيَالِي.»:

(۱) کوه نتواند شدن سد ره مقصود مرد

(۲) چو کوشش نباشد، تن زورمند

(۳) گنج خواهی در طلب، رنجی ببر

(۴) چون ز چاهی می‌کنی هر روز خاک

همت مردان بر آرد از نهاد کوه گرد

نیارد سـر از آرزوها بلنـد

خرمن ار می بایدت تخمی بکار

عاقبت اندر رسی در آب پاک

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التالي بدقة، ثمَّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النَّصَّ: (٨٩-٨٥)

«يُعتبر النَّفْط من أهمِّ مصادر الطاقة في العالم الحديث، فهو مادةٌ سوداء تُستخرج من باطن الأرض، و تُستخدم في تشغيل السيَّارات والطَّائرات والمصانع، كما يدخل في صناعة آلاف المنتجات التي نستخدمها يومياً. تبدأ عملية استخراج النَّفْط بمرحلة الاستكشاف، حيث يستخدم العلماء المتخصصون تقنيات متطورةً لتحديد أماكن النَّفْط. بعد ذلك، تُحفر آبارٌ عميقةٌ و يُنقل النَّفْط إلى المصافي عبر الأنابيب أو الناقلات ليتمَّ تحويله إلى موادَّ قابلةٍ للاستخدام و مشتقات مختلفة مثل البنزين الذي يُستخدم كوقود للسيَّارات والغاز الذي يُستخدم في الطبخ. كما يُستعمل في الصناعة و يُصنع منه المطاط، الأدوية، المنظفات، الأسمدة، وموادَّ التَّجميل. رغم أهميَّة النَّفْط الاقتصاديَّة، استخدامه يواجه صعوبات كبيرة مثل التلوث (الودكي) الناتج عن انبعاث الغازات الضَّارة. كما أنَّه مورد غير متجدِّد، يعني أنَّه قد ينفد في المستقبل. لذلك أُقبل العديُّ من الدَّول إلى تطوير مصادر الطاقة الجديدة مثل الطاقة الشمسيَّة والرياح لتقليل الاعتماد على النَّفْط.»

٨٥- لماذا يعتبر النَّفْط من أهمِّ مصادر الطاقة في العالم الحديث:

- (١) يُستخرج من باطن الأرض بسهولة و يُستعمل في كلِّ الصناعات!
- (٢) مادة سوداء تُستخرج من الأرض تُستخدَم في السيَّارات والطَّائرات فقط!
- (٣) مصدر للطاقة يدخل في تشغيل وسائل و يصنع منه منتجات متنوعة تؤثر على الحياة اليوميَّة!
- (٤) هو أكثر وفوراً من أيِّ مصدر آخر للطاقة ويمكن الاعتماد عليه دون مشاكل مستقبلية!

٨٦- ماذا يمكن استنتاجه عن مستقبل النَّفْط وفق النَّصَّ:

- (١) النَّفْط مورد محدود وسيؤثر على البيئة، لذلك هناك حاجة لتطوير مصادر طاقة بديلة!
- (٢) النَّفْط هو المصدر الرئيسي للطاقة دائماً ولن ينفد بسبب التقنيَّات الحديثة!
- (٣) الدَّول لا ترى أيَّ ضرورة لتطوير الطاقة الحديثة لأنَّ النَّفْط متجدِّد!
- (٤) النَّفْط مهمٌّ اقتصادياً لكنَّ بعض الدَّول لا تهتمُّ باستخدامه أو تطوير بدائل له!

٨٧- عيِّن الخطأ حسب النَّصَّ:

- (١) المنتجات الملوثة عن انبعاث الغازات الضَّارة إحدى المشاكل المرتبطة باستخدام النَّفْط!
- (٢) استخراج النَّفْط يبدأ بالحفر دون الحاجة إلى مرحلة الاستكشاف لتحديد أماكنه!
- (٣) من مشتقات النَّفْط موادَّ التَّنظيف، السَّماذ، الأدوية و موادَّ التَّجميل!
- (٤) تُطوَّر مصادر جديدة للطاقة مثل الطاقة الشمسيَّة و طاقة الرياح!

■ ■ ■ عيِّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصَّرفي: (٨٨ و ٨٩)

٨٨- «آبار - الأنابيب - تُستخرج - التَّجميل»:

- (١) الأنابيب: اسم - مذكَّر - جمع تكسير (مفردة: أنبوب) - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (٢) التَّجميل: اسم مفرد مذكَّر - مصدرٌ من مزيد ثلاثي (ماضي له حرف زائد) - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (٣) تُستخرج: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (بزيادة ثلاثة أحرف) - مجهول / فعلٌ و الجملة فعليَّة و فاعله محذوف
- (٤) آبارٌ: اسم - جمع مكسَّر (مفردة: بئر) - مؤنث - معرب / فاعل و مرفوع

٨٩- «العديُّ - انبعاث - ها (نستخدمها) - المتخصصون»:

- (١) ها: ضمير متَّصل - مفرد مؤنث غائب - مبني / مضاف إليه
- (٢) انبعاث: مفرد مذكَّر - مصدرٌ من مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب «انفعال» - معرب / مجرورٌ بحرف الجرِّ
- (٣) المتخصصون: اسم - جمع سالم للمذكَّر (مفردة: متخصص) - معرب / الصِّفة و موصوفها جمع تكسير
- (٤) العديُّ: اسم - مفرد - مذكَّر - معرب / فاعل لفعل «أقبل»

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (۹۵-۹۰)

۹۰- عین الخطأ في ضبط الحركات:

- (۱) تَنْقُلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النَّقِطِ مِنَ الْمُصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوُقُودِ!
- (۲) لِبِلَانِ الْعَزِيزَةِ تَجَارُبُ كَثِيرَةً فِي صِنَاعَةِ نَقْلِ النَّقِطِ عَبْرَ الْأَنْبَابِ!
- (۳) عَلَى امْتِدَادِ الْأَنْبَابِ تُوجَدُ أَعْمَدَةُ اتِّصَالَاتِ كَمَحَطَّاتِ إِنْذَارٍ!
- (۴) يَحْفِرُ الْعُمَالُ بِنَاءً وَ يَصْنَعُونَ أَنْبُوباً فِيهَا، فَيَصْنَعُونَ النَّقِطَ بِوَسِطَةِ الْأَنْبُوبِ!

۹۱- عین عبارة جاءت فيها نون الوقاية و المجرور بحرف جر معاً:

- (۱) العاقِلُ يَبْنِي بَيْتَهُ عَلَى الصَّخَرِ وَ الْجَاهِلُ يَبْنِيهِ عَلَى الرَّمْلِ!
- (۲) أَمْرَنِي وَ الدَّايِ الْعَزِيزَانِ أَنْ لَا أَجَالِسَ الْأَرَاذِلَ وَ الْكَذَّابِينَ!
- (۳) إِلَهِي أَعْطِنِي بِمَسْأَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ!
- (۴) تَكُونُ تِمَارِينِي صَعْبَةً فَاطْلُبْ مِنْ زَمِيلِي الْمَمْتَازِ الْمُسَاعِدَةَ!

۹۲- عین الصحيح في بناء المجهول:

- (۱) سَمِعَ زَمِيلِي أَصْوَاتاً عَجِيبَةً مِنْ بَاطِنِ الْغَابَةِ! ← سَمِعَ أَصْوَاتٌ عَجِيبَةً مِنْ بَاطِنِ الْغَابَةِ!
- (۲) كُتِبْنَا مَقَالَتَيْنِ حَوْلَ صَدِيقِ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحَارِ! ← كُتِبَتْ مَقَالَتَانِ حَوْلَ صَدِيقِ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحَارِ!
- (۳) احْتَرَمَ تَلَامِيذُ الصَّفِّ الْمُتَمَازُونَ الْمُعَلِّمِينَ الْمُجْتَهِدِينَ! ← يُحْتَرَمُ الْمُعَلِّمُونَ الْمُجْتَهِدُونَ!
- (۴) أَسَاعَدَ الزَّمِيلَيْنِ فِي حَلِّ أَسْئَلَتَهُمَا الصَّعْبَةِ! ← يُسَاعَدُ الزَّمِيلَيْنِ فِي حَلِّ أَسْئَلَتَهُمَا الصَّعْبَةَ!

۹۳- عین المجرور بحرف الجر يختلف من حيث الإعراب:

- (۱) اسْتَفِدْتُ مِنْ أَلْوَانٍ مُخْتَلِفَةٍ فِي تَلْوِينِ غُرْفَةِ بَيْتِي!
- (۲) لِلتَّغْذِيَةِ السَّلِيمَةِ دَوْرٌ كَبِيرٌ فِي الْحِفَافِ عَلَى الْأَسْنَانِ!
- (۳) إِنَّ اللَّحْمَ غِذَاءٌ مَفِيدٌ يَحْتَوِي عَلَى مَقْدَارٍ كَثِيرٍ مِنَ الْبُرُوتَيْنِ!
- (۴) يُحَسِّنُ الْمُؤْمِنُ إِلَى الْآخَرِينَ إِحْسَانًا مَنْ يَعْلَمُ عَاقِبَةَ عَمَلِ الْخَيْرِ!

۹۴- عین الفعل يمكن أن يصبح مجهولاً:

- (۱) «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ»
- (۲) يَصِيرُ الطَّلَابُ مَسْرُورِينَ بَعْدَ مُشَاهَدَةِ نَتَائِجِ الْامْتِحَانَاتِ!
- (۳) نَشَاهِدُ أَسْعَارَ الْبُضَائِعِ فِي الْمَتَاجِرِ قَبْلَ الْقِيَامِ بِالشِّرَاءِ!
- (۴) يَنْتَقِلُ الْمُسَافِرُونَ فِي الْمَدِينَةِ بِالْحَافِلَاتِ وَ سَيَّارَاتِ الْأَجْرَةِ!

۹۵- كم عبارة فيها «نون الوقاية»:

- اجْتَهِدْ كَثِيراً لِكَي أَقْوَى تَدِينِي فِي حَيَاتِي!
- «إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ»
- عَلَى يَمِينِي سَرِيرٌ مَكْسُورٌ فَاتَمَنَّى أَنْ يُصْلَحَ بِسُرْعَةٍ!
- إِنْ تَتَعَاوَنِي أَبَدًا عَلَى الْعَمَلِ بِالْقَانُونِ فَآتَتْ عَمَلْتُ بَوَاجِبِكِ!

- (۱) واحدة (۲) إثنان (۳) ثلاثة (۴) أربعة

تاریخ

۹۶- کتاب های زیر به ترتیب به چه خط و زبانی نگارش یافته اند؟

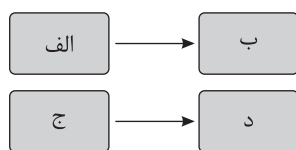
- «درخت آسوریک - هزار افسان - یادگار زریران - منظومه عاشقانه ویس و رامین»
- (۱) پهلوی اشکانی - فارسی باستان - پهلوی ساسانی - پهلوی ساسانی
 - (۲) پارتی - اوستایی - فارسی باستان - پهلوی ساسانی
 - (۳) فارسی باستان - پهلوی ساسانی - پهلوی اشکانی - پهلوی اشکانی
 - (۴) پهلوی ساسانی - فارسی باستان - پهلوی ساسانی - پارتی

- ۹۷- کدام یک از گزینه‌ها عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
 (الف) قدیمی‌ترین بنای تاریخی دوره هخامنشیان که آثاری از آن بر جا مانده در قرار دارد.
 (ب) هنر معماری ساسانی با ساخت کاخ آغاز شد.
 (ج) سفال‌های دوره دارای لعابی اغلب سبزرنگ بودند.
 (د) اوج شکوه و عظمت معماری ایران در دوران پادشاه هخامنشی بود.
- ۱) تخت جمشید - تیسفون - ساسانیان - کورش
 ۲) پاسارگاد - اردشیر - اشکانیان - داریوش یکم
 ۳) تخت جمشید - اردشیر - ساسانیان - داریوش یکم
 ۴) پاسارگاد - تیسفون - اشکانیان - کورش
- ۹۸- کدام موارد در مورد پول، اوزان و مقیاس‌ها در دوره هخامنشیان درست است؟
 (الف) هخامنشیان واحدهای وزن و اندازه‌گیری مادها را حفظ کردند.
 (ب) پیمانه یا کیل به دلیل تعیین میزان مواد خوراکی از طریق پیمانه در زندگی اقتصادی دوران هخامنشی اهمیت داشت.
 (ج) ضرب سکه طلا فقط مختص شاهان بود.
 (د) تا پیش از روی کار آمدن داریوش هخامنشی، حقوق و دستمزد کارگران سکه‌های نقره و سیم بود و پس از او در پی ضرب سکه طلا، دستمزدها با سکه طلا داده می‌شد.
- ۱) الف و ج ۲) الف و ب ۳) ب و د ۴) ب و ج
- ۹۹- کدام موارد توصیف درستی از وضعیت آموزش در ایران باستان ارائه می‌دهد؟
 (الف) از دوره هخامنشیان به دلیل باقی ماندن آثار و منابع مکتوب متعدد، اطلاعات قابل توجهی درباره وضعیت و شرایط تعلیم و تربیت وجود دارد.
 (ب) آموزش در دوره هخامنشیان به خاندان شاهی و درباریان محدود می‌شد.
 (ج) در دوران ساسانی، آموزگاری به عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت.
 (د) فرزندان موبدان، تعلیمات دینی و اوستایی را آموزش می‌دیدند و فرزندان دبیران نیز فنون کشورداری و سیاسی و زبان‌های خارجی می‌آموختند.
- ۱) ب و ج ۲) ب و د ۳) الف و ب ۴) الف و د
- ۱۰۰- کدام گزینه در مورد محتوا و مضمون سنگ‌نگاره‌های دوره ساسانی درست است؟
 ۱) پیکره شاه و همراهان او به هنگام پیروزی بر دشمن
 ۲) ترسیم نقوش گل و گیاه، جانوران و انسان
 ۳) اعطای منصب شاهی از سوی اهوره مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی پادشاهان
 ۴) اهوره مزدا در همه نقوش در حال پرواز بر بالای سر پادشاهان نمایان است
- ۱۰۱- چرا پس از سقوط صفویان، هنر نگارگری رو به افول نهاد؟
 ۱) عدم توجه شاهان و درباریان
 ۲) جنگ‌های داخلی
 ۳) نبود امکاناتی چون کاغذ و بی کیفیتی مواد اولیه
 ۴) مهاجرت گروه زیادی از نگارگران به خارج از ایران
- ۱۰۲- شیوه تولید «سهم‌بری دهقانی»، «خرده‌کالایی دولتی و خصوصی» و نیز «شبانکارگی» در عصر قاجار به ترتیب چه نوع اقتصادی بود؟
 ۱) روستایی - شهری - ایلات و کوچ‌نشینان
 ۲) روستایی - شهری - روستایی - قبیله‌ای
 ۳) ایلات و کوچ‌نشینان - شهری - روستایی
 ۴) قبیله‌ای - روستایی - ایلات و کوچ‌نشینان
- ۱۰۳- هر یک از عبارات زیر به ترتیب توصیف کدام شخصیت است؟
 (الف) وی برجسته‌ترین هنرمندان نقاشی را در تهران گرد آورد و آنها را به کشیدن پرده‌های بزرگ جهت نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.
 (ب) وی کوشش زیادی برای تأسیس مدرسه‌های جدید در شهرهای مختلف ایران کرد.
 (ج) رهبری حرکت مردم در ماجرای نوز بلژیکی بر عهده وی بود.
 (د) در زمان او سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت.
- ۱) فتحعلی شاه - امیرکبیر - شیخ فضل‌الله نوری - ناصرالدین شاه
 ۲) فتحعلی شاه - میرزا حسن رشیدیه - آیت‌الله بهبهانی - ناصرالدین شاه
 ۳) ناصرالدین شاه - امیرکبیر - شیخ فضل‌الله نوری - فتحعلی شاه
 ۴) ناصرالدین شاه - میرزا حسن رشیدیه - آیت‌الله بهبهانی - فتحعلی شاه
- ۱۰۴- از بین گزاره‌های زیر، کدام موارد درباره اساس نهضت مشروطه درست است؟
 (الف) اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی قرار داشت. (ب) اساس این نهضت بر اجرای قوانین اسلامی داشت.
 (ج) اساس این نهضت بر برقراری عدالت در مملکت قرار داشت. (د) اساس این نهضت بر تدوین قانون اساسی قرار داشت.
- ۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ج و د ۴) ب و د

۱۰۵- کدام یک از موارد زیر از جمله مهم‌ترین وقایعی که منجر به پیروزی نهضت مشروطه شد، نمی‌باشد؟

- (۱) نارضایتی مردم ایالت‌ها
(۲) افزایش نرخ قند
(۳) مهاجرت کبری
(۴) مخالفت مردم و علما با استبداد و استعمار
- ۱۰۶- فرمان تشکیل شورای ملی توسط مظفرالدین‌شاه در چه تاریخی صادر شد؟ و چه رویدادی آغازگر کشمکش میان محمدعلی‌شاه با مجلس بود؟

- (۱) ۲۸ دی ۱۲۸۵ - انحلال مجلس شورای ملی و برقراری مجدد استبداد
(۲) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - دعوت نکردن نمایندگان مجلس شورای ملی در جشن تاج‌گذاری
(۳) ۲۸ دی ۱۲۸۵ - تدوین متمم قانون اساسی توسط مجلس شورای ملی و محدود کردن اختیارات پادشاه
(۴) ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ - دستگیری، شکنجه و تبعید رهبران روحانی مشروطه به دستور شاه
- ۱۰۷- کدام گزینه ترتیب نمودار زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (۱) الف: ترور نافر جام محمدعلی‌شاه ب: تعطیل کردن مجلس شورای ملی ج: به توپ بستن مجلس شورای ملی د: مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی
(۲) الف: تعطیل کردن مجلس شورای ملی ب: جریحه‌دار شدن احساسات ملی ج: مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی د: اقدام برای تأسیس بانک ملی
(۳) الف: مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی ب: تعطیل کردن مجلس شورای ملی ج: ترور نافر جام محمدعلی‌شاه د: به توپ بستن مجلس شورای ملی
(۴) الف: ترور نافر جام محمدعلی‌شاه ب: به توپ بستن مجلس شورای ملی ج: مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی د: اقدام برای تأسیس بانک ملی

۱۰۸- در کدام گزاره وضعیت صنایع و کشاورزی ایران در عصر قاجار، درست بیان شده است؟

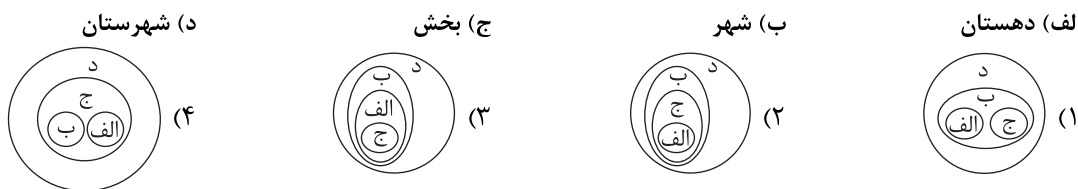
- (۱) کشاورزی در عصر قاجار با فنون کشاورزی جدید ادامه یافت.
(۲) جنگ جهانی اول موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.
(۳) کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود.
(۴) تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در تولید برخی از محصولات کشاورزی نظیر پنبه و تریاک شد.

جغرافیا

۱۰۹- پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را و آبادی بزرگ‌تر را می‌نامیدند.

- (۱) ویس - شهری (۲) ویس - گئو (۳) گئو - ویس (۴) شهری - گئو

۱۱۰- با توجه به موارد زیر، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟

۱۱۱- با توجه به نقش سکونتگاه‌ها، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟

- الف) اراک ب) بوشهر ج) اصفهان د) انزلی
- (۱) «الف» → «ب» (مغایر با) «ج» → «د» / «الف» → «ب» (مطابق با) «ج» → «د»
(۲) «د» → «ب» (مغایر با) «ج» → «الف» / «د» → «ب» (مطابق با) «ج» → «الف»
(۳) «د» → «ب» (مغایر با) «ج» → «الف» / «د» → «ب» (مطابق با) «ج» → «الف»
(۴) «الف» → «ب» (مغایر با) «ج» → «د» / «الف» → «ب» (مطابق با) «ج» → «د»

- ۱۱۲- کدام گزینه از نکته‌های مورد توجه درباره نقش سکونتگاه‌ها محسوب نمی‌گردد؟
 (۱) امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
 (۲) نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود.
 (۳) نقش هر سکونتگاه براساس عوامل طبیعی تعیین می‌شود.
 (۴) ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.
- ۱۱۳- به چه علت تولیدات باغی ایران از مزیت‌های زیادی برخوردار است؟
 (۱) امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را دارد.
 (۲) هر ساله ارز فراوانی را وارد کشور می‌کند.
 (۳) نواحی مختلف کشور در زمینه‌های تولیدات باغی، استعدادهای متفاوتی دارند.
 (۴) محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری تغییر یافته است.
- ۱۱۴- کدام گزینه پاسخ درستی به عبارت‌های داده‌شده به ترتیب می‌باشد؟
 الف) بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور
 ب) از شاخصه‌های توسعه یافتگی کشور
 ج) ملاک قرار داشتن محصولات دفاعی ایران در صدر سلاح‌های جهان
 د) زیربنای توسعه اقتصادی هر کشور
- (۱) نفت و گاز - پتروشیمی - کیفیت - سیستم آموزش و پرورش
 (۲) پتروشیمی - صنایع خودروسازی - کمیت - سیستم حمل و نقل
 (۳) پتروشیمی - صنایع دفاعی - کمیت - سیستم آموزش و پرورش
 (۴) نفت و گاز - صنایع خودروسازی - کیفیت - سیستم حمل و نقل
- ۱۱۵- شناخت توان‌های محیطی به انسان کمک می‌کند تا
 (۱) موجب افزایش ثروت در کشورها شود و در نتیجه رفاه و آسایش را برای مردم آن کشور فراهم می‌کند.
 (۲) از مکان‌ها به طور صحیح و بهینه استفاده کند و در بخش‌های مختلف اقتصادی به خوبی عمل نماید.
 (۳) محیط طبیعی مساعد از یک سو و انسان توانمند از سوی دیگر بستر مناسبی برای فعالیت‌های اقتصادی فراهم آورد.
 (۴) تا امکانات مناسبی توسط بخش‌های مختلف اقتصادی فراهم شود.
- ۱۱۶- «اینکه در کدام مناطق کشور باید بخش کشاورزی توسعه یابد» مربوط به کدام ویژگی عمده برنامه آمایش سرزمین است؟
 (۱) توجه به حفظ محیط زیست
 (۲) توجه به عدالت در توسعه
 (۳) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق کشور
 (۴) توجه به همه ابعاد توسعه
- ۱۱۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء اهداف کدام یک از بخش‌ها است؟
 الف) بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائینان
 ب) رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور
 ج) تأمین مسکن محرومان به ویژه روستائیان
- (۱) برنامه توسعه روستایی - جهاد سازندگی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
 (۲) جهاد سازندگی - برنامه توسعه روستایی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
 (۳) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - برنامه توسعه روستایی - جهاد سازندگی
 (۴) برنامه توسعه روستایی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - جهاد سازندگی
- ۱۱۸- به چه دلیل خدمات‌رسانی به برخی از روستاها، دشوار است؟
 (۱) پراکندگی و دورافتادگی - کمبود امکانات و خدمات
 (۲) کمبود امکانات و خدمات - شرایط سخت طبیعی روستاها
 (۳) فقدان برنامه‌ریزی مدون - کمبود امکانات و خدمات
 (۴) پراکندگی و دورافتادگی - شرایط سخت طبیعی روستاها
- ۱۱۹- کدام گزینه در مورد حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی نادرست است؟
 (۱) هر دو جزء اسکان غیررسمی یا غیرقانونی هستند.
 (۲) در هر دو، میزان جرائم و بزهکاری و انحرافات اجتماعی زیاد است.
 (۳) هر دو در نقاط مختلف شهر به وجود می‌آیند.
 (۴) هر دو جلوه‌هایی از مشکل مسکن در شهرهای بزرگ هستند.
- ۱۲۰- برنامه‌ریزان پس از مطالعه و شناسایی کاربری‌های موجود در شهر دست به چه اقدامی می‌زنند؟
 (۱) محدودیت‌ها را شناسایی کرده و به گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند که از فضاهای شهر به طور مناسب و متعادل استفاده شود.
 (۲) میزان وسعت هر کاربری یا عملکرد را نسبت به مساحت کل شهر محاسبه می‌کنند.
 (۳) در نقشه‌های کاربری زمین، پراکندگی انواع عملکردهای شهر را نمایش می‌دهند.
 (۴) بررسی اینکه سرانه استاندارد و قابل قبول برای هر نوع کاربری در نواحی مختلف، متفاوت باشد.

فلسفه و منطق

۱۲۱- کدام یک از تعاریف زیر تعریف مفهومی نیست؟

- (۱) مس: فلزی شکل پذیر و رسانا و خالص، نرم و چکش خوار
 - (۲) شیراز: نام یکی از شهرهای زیبا و بزرگ ایران که دارای مکان‌های تاریخی و دیدنی بسیار است.
 - (۳) روستا: منطقه‌ای جغرافیایی که حداقل از بیست خانوار تشکیل شده و جزئی از تقسیمات کشوری است.
 - (۴) جلگه: سرزمینی پست و هموار است که از آبرفت رودها به وجود آمده است و به دریا یا دریاچه دائمی ختم می‌شود.
- ۱۲۲- کدام مورد، عبارت درستی را در مورد تعریف بیان می‌کند؟

- (۱) در کاربرد آن لازم است به معلومات کسی که تعریف برای او انجام می‌شود، توجه شود.
 - (۲) شناسایی مفاهیم جدید به کمک آن صورت می‌گیرد، اما نقشی در گسترش دانش افراد ندارد.
 - (۳) وقتی اوصافی را به یک مفهوم نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، در حقیقت آن را تعریف کرده‌ایم.
 - (۴) برای تعریف یک تصور، چند تصور معلوم را به یک تصور مجهول نسبت می‌دهیم و آن را در قالب یک تصدیق بیان می‌کنیم.
- ۱۲۳- کدام یک از تعاریف زیر دارای شرط جامعیت و فاقد شرط مانعیت از شروط تعریف صحیح می‌باشد؟

- (۱) نقاشی: تصویری کشیده شده بر پارچه یا قلم‌مو
 - (۲) پرنده: حیوانی که پرواز می‌کند.
 - (۳) فعل: کلمه‌ای که انجام کار یا روی دادن حالتی را می‌رساند.
 - (۴) جاندار: موجودی که دارای حواس است.
- ۱۲۴- به ترتیب عیب تعاریف‌های زیر چیست؟
- الف) چوب: ماده اولیه مورد استفاده در صنعت چوب و بسیاری از صنایع دستی
- ب) فن شعر: بوطیقا

- (۱) جامع نیست - واضح نیست
 - (۲) مانع نیست - دوری است
 - (۳) دوری است - واضح نیست
 - (۴) جامع و مانع نیست - واضح نیست
- ۱۲۵- کدام تعریف لغوی نیست؟

- (۱) چکاد: قله و نوک کوه
 - (۲) شاهو: اسم کوهی در کردستان
 - (۳) فیفا: فدراسیون بین‌المللی فوتبال
 - (۴) کلمه: اسم، فعل، حرف
- ۱۲۶- در ترکیب تعاریف زیر، به ترتیب از چه نوع تعاریفی استفاده شده است؟
- «نبی: کسی که از عالم غیب خبر می‌دهد و معجزه ارائه می‌کند، همچون حضرت ابراهیم (علیه السلام)، عیسی و موسی و حضرت محمد (صلی الله علیه و آله)، کلمه‌ای عربی به معنای پیام‌آور از ریشه نبأ.»

- (۱) لغوی - مصداقی - مفهومی
 - (۲) مفهومی - مصداقی - لغوی
 - (۳) لفظی - مصداقی - لغوی
 - (۴) مفهومی - لفظی - مصداقی
- ۱۲۷- تشبیه کیهان به «ساز چنگی که سیم‌های آن از طرفین تحت فشار دو نیروی متقابل است»، به دیدگاه کدام یک از فلاسفه نخستین یونان نزدیک تر است؟

- (۱) پارمنیدس
 - (۲) هراکلیتوس
 - (۳) فیثاغورس
 - (۴) تالس
- ۱۲۸- کدام گزاره درباره شروع فلسفه یا تداوم آن صحیح است؟

- (۱) دستاوردهای فلسفی بی‌گمان از ابتدا تا کنون مراحل رشد مداومی را از هر تمدنی به تمدن بعد از آن، پشت سر گذاشته‌اند.
- (۲) فلسفه نقطه ابتدا و آغازی ندارد، ولی می‌توان براساس آثار تاریخی باقیمانده، گزارشی از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارائه داد.
- (۳) آثار مختص فلسفه بعضی تمدن‌ها به ما نرسیده است، ولی از همین آثار باقیمانده، استقرار فلسفه در همه تمدن‌ها معلوم است.
- (۴) براساس گزارش‌های تاریخی، می‌توان تمدن یونان را آغازگر فلسفه دانست، گرچه در حقیقت اولین تمدن هم فلسفه داشته است.

۱۲۹- سوفیست‌ها به دو دلیل و نظریات اندیشمندان نخستین یونان را بیهوده می‌دانستند و نتیجه این اعتقاد بود.

- (۱) تعارض سخن اندیشمندان با یکدیگر - ناتوانی جهان‌شناسان در تفسیر درست جهان - انکار اصل حقیقت و واقعیت
- (۲) ناتوانی جهان‌شناسان در تفسیر درست جهان - اعتقاد به تفکیک‌ناپذیر بودن حق و باطل - انکار اصل حقیقت و واقعیت
- (۳) ناسازگاری سخن اندیشمندان با آرای سوفیست‌ها - اعتقاد به تفکیک‌ناپذیر بودن حق و باطل - ترویج فن سخنوری
- (۴) آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضاد جهان‌شناسان - تفسیر نادرست جهان - ترویج آموزش علوم

۱۳۰- در میان فیلسوفان پیش از سقراط، برای اولین بار، چه کسی به مفهوم «شدن» و «بودن»، توجه ویژه کرد؟

- (۱) پارمنیدس (۲) هراکلیتوس (۳) تالس (۴) فیثاغورس

۱۳۱- کدام یک از عقاید زیر با بقیه ناسازگار است؟

- (۱) هستی، شدن ندارد. (۲) همه چیز در سیلان است. (۳) با عقل می توان به لایه باطنی و حقیقی هستی رسید. (۴) حواس فقط همین مرتبه ظاهری جهان و هستی را نشان می دهد. ۱۳۲- با توجه به نظرات فلاسفه یونی، کدام عبارت درست است؟

- (۱) از آثار تالس می توان فهمید که معتقد بوده ماده اولیه سازنده جهان، آب است و بنیان اشیا بر آب قرار گرفته است. (۲) فیثاغورس معتقد بود اصول و مبادی اولیه جهان، سازنده اعداد و اصول اعدادند و موجودات جهان را شکل داده اند. (۳) از نظر تالس، چون عناصر اولیه، اساس آب هستند و آب قابلیت دگرگونی به حالات جامد و گاز را دارد، دگرگونی اشیا تبیین می شود.

(۴) فیثاغورس و پیروان او معتقد بودند که جهان ساختاری ریاضی دارد و مبادی اولیه موجودات، همان اصول شکل ها و عددها هستند.

۱۳۳- وجه اشتراک دیدگاه فلاسفه مسلمان درباره منشأ درک رابطه علیت به ترتیب با دکارت و هیوم کدام است؟

- (۱) فطری بودن پذیرش رابطه علیت - غیرقابل تجربه بودن اصل علیت (۲) تجربی بودن کشف علت پدیده ها - غیرقابل تجربه بودن اصل علیت (۳) تجربی بودن کشف علت پدیده ها - انعکاس ذهنی پندار روانی علیت (۴) فطری بودن پذیرش رابطه علیت - انعکاس ذهنی پندار روانی علیت

۱۳۴- کدام مورد، بیانگر تفاوت اساسی رابطه علیت با سایر روابط است؟

- (۱) یک طرف آن، خود رابطه است. (۲) عمیق تر از سایر روابط است. (۳) در ادامه وجود طرفین رابطه است. (۴) یکی از دو طرف، نیازمند و طرف دیگر، بی نیاز است.

۱۳۵- آنچه به سنخیت علت و معلول تعبیر می شود

- (۱) علت همه حوادث را یک علت واحد معرفی می کند. (۲) نشان می دهد بین موجودات پیوستگی هست. (۳) جدای از علیت به جریانات عالم هستی تعلق می گیرد. (۴) در هر رابطه وجودی مشاهده می شود. ۱۳۶- اگر کسی به «اصل علیت و اصل وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل سنخیت میان علت و معلول» قائل باشد، کدام معنای اتفاق را ممکن است بپذیرد؟

- (۱) اتفاق به معنای نبود غایت و هدف در پدیده ها و اتفاق به معنای رخ دادن حادثه پیش بینی نشده (۲) اتفاق به معنای پدید آمدن هر معلولی از هر علتی و اتفاق به معنای نبود حتمیت میان علت و معلول (۳) اتفاق به معنای نبود حتمیت میان علت و معلول و اتفاق به معنای رخ دادن حادثه پیش بینی نشده (۴) اتفاق به معنای نبود غایت و هدف در پدیده ها و اتفاق به معنای نبود حتمیت میان علت و معلول

۱۳۷- کدام مورد به معنای متفاوتی از اتفاق اشاره دارد؟

- (۱) تکامل موجودات جهان بدون علت بوده است. (۲) نظم حاکم بر طبیعت هدف خاصی را دنبال نمی کند. (۳) با وجود برخی از عوامل، وجود یک معلول حتمی می شود. (۴) وجود نور باعث روشنایی این اتاق نمی شود.

۱۳۸- کدام مورد معمولاً در پی قبول معنای سوم اتفاق، پذیرفته می شود؟

- (۱) انسان برای افعال خود، هیچ هدف و غایتی را در نظر ندارد. (۲) پدیده های پیرامون، بدون هیچ علتی می توانند به وجود آیند. (۳) در جهان طبیعت هیچ فرایند تکاملی وجود ندارد. (۴) جهان طبیعت علت نخستین و آفریدگاری ندارد.

۱۳۹- مصراع «چو بد کردی مباش ایمن ز آفات» دقیقاً اتفاق به کدام معنا را رد می کند و معنایی از «اتفاق» که بیشترین اختلاف را بین فلاسفه برانگیخته، کدام است؟

- (۱) نفی ضرورت میان علت و معلول - نفی سنخیت میان علت و معلول (۲) انکار سنخیت میان علت و معلول - انکار غایت مندی جهان (۳) نفی ضرورت میان علت و معلول - انکار غایت مندی جهان (۴) انکار سنخیت میان علت و معلول - نفی ضرورت میان علت و معلول

۱۴۰- معنایی از اتفاق که هیچ یک از فلاسفه به طور معمول آن را نمی پذیرند، کدام است؟

- (۱) با دیدن دوست خود در یک مرکز خرید، آن را اتفاقی بدانیم.
- (۲) با کاشتن دانه سیبی، انتظار رشد درخت گلابی را داشته باشیم.
- (۳) با داشتن علائم بیماری گوارشی، به پزشک متخصص اعصاب مراجعه کنیم.
- (۴) با زدن کلید برق، لامپی که چندین روز روشن می شده، بدون علت روشن نشود.

اقتصاد

۱۴۱- اگر دولت برای جبران کسری بودجه به طور گسترده از «استقراض و انتشار اوراق بدهی» استفاده کند، کدام یک از پیامدهای زیر واقع بینانه تر است؟

- (۱) استقلال کامل دولت از منابع مالیاتی و رهایی از هر گونه تعهد مالی در بلندمدت.
 - (۲) شباهت کامل این روش به فروش منابع طبیعی، زیرا هر دو بدون بازگشت بوده و دارایی نسل های آینده را نابود می کنند.
 - (۳) کاهش دائمی کسری بودجه، زیرا اوراق بدهی همیشه منبعی پایدار و بدون محدودیت محسوب می شود.
 - (۴) افزایش بار مالی دولت در آینده به دلیل لزوم بازپرداخت اصل و سود اوراق که می تواند فشار بودجه ای بیشتری ایجاد کند.
- ۱۴۲- در بازاری فرضی، افزایش قیمت کالای A باعث افزایش تقاضا برای کالای B شده است. این رابطه نشان می دهد که:
- (۱) کالاها جانشین هستند. (۲) کالاها مکمل هستند. (۳) کالاها مستقل هستند. (۴) کالای B، کالای پست است.

۱۴۳- چند مورد از موارد زیر صحیح می باشند؟

- دولت با تعریف و تضمین حقوق مالکیت، امنیت مبادلات را افزایش می دهد.
- کالاهای عمومی، کالاهایی هستند که مصرف یک فرد مانع مصرف دیگران می شود.
- انتشار اوراق مشارکت نوعی ایجاد بدهی برای دولت است، زیرا باید اصل و سود آن به مردم بازگردانده شود.
- حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است.
- اولین و مهم ترین هدف مالیات افزایش درآمد دولت است.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۴۴- سه کشور هلند، سوئد و بلژیک به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند. اگر هر سه کشور همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید غذا، پوشاک و خودرو به کار گیرند، می توانند مطابق جدول زیر این سه کالا را تولید کنند. با توجه به

اطلاعات مندرج در جدول، پاسخ صحیح پرسش های زیر کدام است؟

کشور	کالا	غذا	پوشاک	خودرو
هلند	۸۵	۵۸	۶۰	
سوئد	۶۰	۳۷	۳۲	
بلژیک	۷۲	۸۷	۴۲	

(الف) در کدام کشور هزینه تمام شده تولید سه کالا از سایر کشورها بیشتر است؟

(ب) هزینه فرصت تولید غذا در کدام کشور از سایر کشورها بیشتر است؟

(ج) کدام کشور بهتر است که منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید غذا اختصاص دهد؟

(۱) الف: سوئد ب: سوئد ج: سوئد

(۲) الف: هلند ب: هلند ج: بلژیک

(۳) الف: سوئد ب: بلژیک ج: سوئد

(۴) الف: هلند ب: بلژیک ج: بلژیک

۱۴۵- با توجه به جدول زیر، میزان مالیات پرداختی در یک جامعه برای موارد «الف» و «ب» به ترتیب چند میلیون تومان است؟

عوارض نوسازی و دفع پسماند	۱۵ میلیون تومان
مالیات بر درآمد اشخاص	$\frac{1}{5}$ مالیات بر دارایی
مالیات بر دارایی	۲۴۰ میلیون تومان
تعرفه های گمرکی	۱۸۰ میلیون تومان
مالیات بر دخانیات	۳۵ میلیون تومان
مالیات بر ارث	۴۰ درصد تعرفه های گمرکی

(الف) مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی

(ب) مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

(۱) ۳۶۰ - ۲۳۰

(۲) ۲۸۸ - ۲۳۰

(۳) ۲۸۸ - ۲۱۵

(۴) ۳۶۰ - ۲۱۵

محل انجام محاسبات

۱۴۶- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

(الف) در جریان چرخشی درآمد، دولت با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانوار و پرداخت سوبسید به آنها، نقش مهمی را در اقتصاد ایفا می‌کند.
(ب) دارایی‌های مالی در سال ۱۳۷۹ کمترین سهم را در درآمد دولت ایران داشته است.

(ج) یکی از مهم‌ترین مالیات‌های غیرمستقیم عوارض درج‌شده در قبض‌های شهرداری است.

(۱) نادرست - نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست - درست

(۳) درست - نادرست - درست (۴) درست - درست - نادرست

۱۴۷- اگر مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده مربوط به یک کالا که دارای سه مرحله تولید می‌باشد، برابر ۸۶۰ باشد و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مراحل دوم و سوم به ترتیب برابر ۲۷۵ و ۴۲۲ باشد، (ارقام به تومان است). آنگاه:

(الف) قیمت (ارزش) کالا در مرحله اول تولید کدام است؟

(ب) قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول کدام است؟ (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد است).

(۱) الف: ۱۶۳۰ ب: ۱۷۹۳ (۲) الف: ۲۶۳۰ ب: ۱۹۷۳ (۳) الف: ۲۶۳۰ ب: ۱۷۹۳ (۴) الف: ۱۶۳۰ ب: ۱۹۷۳

۱۴۸- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

(الف) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

(ب) کالاهای راهبردی معمولاً چند ملیتی هستند.

(ج) دولت‌ها برای گسترش روابط اقتصادی‌شان با دیگر کشورها تعرفه‌ها را افزایش می‌دهند.

(د) سازمان دائمی تجارت جهانی همان WOT است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۴۹- با توجه به نمودار به ترتیب به سؤالات زیر پاسخ دهید.

(الف) اختلاف مازاد عرضه در قیمت ۲۰۰ و مازاد تقاضا در قیمت ۷۵ چقدر است؟

(ب) اگر درآمد در قیمت ۲۵۰ برابر ۲۰۰۰ تومان باشد، مقدار مازاد عرضه در همین

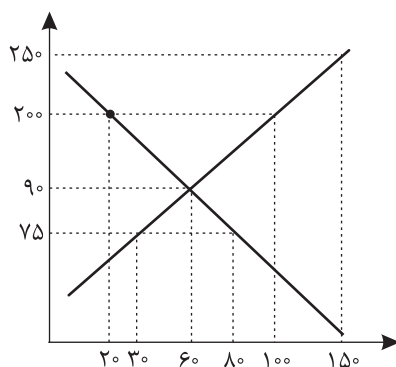
قیمت چقدر خواهد بود؟

(۱) ۸۰ - ۱۴۲

(۲) ۳۰ - ۸

(۳) ۳۰ - ۱۴۲

(۴) ۸۰ - ۲۰۰

۱۵۰- مثال هر یک از بازارها به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) آموزش و پرورش استان زنجان برای تجهیز مدارس این استان تعداد زیادی صندلی برای دانش‌آموزان در سال تحصیلی جدید از تعدادی تولیدکننده خریداری کرده است.

(ب) در ایران شرکت‌های همراه اول، ایرانسل و رایتل تنها عرضه‌کننده خدمات مخابراتی مربوط به تلفن همراه هستند و هیچ شرکت دیگری در این زمینه فعالیت نمی‌کند.

(ج) آقای فلاح تعدادی فرش بسیار نفیس دستباف از تبریز خریداری کرده و در نمایشگاهی در تهران به قصد فروش به نمایش گذاشته است.

(۱) الف: مناقصه ب: انحصارگر در فروش ج: مزایده

(۲) الف: انحصارگر در خرید ب: انحصارگر در فروش ج: مزایده

(۳) الف: مناقصه ب: رقابتی ج: انحصارگر در فروش

(۴) الف: انحصارگر در خرید ب: انحصارگر قانونی ج: مناقصه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پیش آزمون شماره ۴
مهرماه ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	وحید رباعی - عباس سعیدی	محمد منتظران - آسان طاووسی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	حنیف افخمی - احمد بهزادی - داود تالشی مصطفی داداشی - افشین محی الدین	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	هانی رکن الدینی - شیما کریمی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	روان‌شناسی	مهدی جاهدی	فرزانه حاجی - سجاد رشیدی - فاطمه عباسی	احسان اسدی - رویا غفاری
۵	زبان عربی	محسن آهوپی	حسن اسدی - محمود بادبرین عرفان جالیزی - زهرا فرزانه	مبینا بهرامی - حسن اسدی
۶	تاریخ	معین الدین تقی‌زاده	احسان اسدی - زهرا مصفا	هستی کرمی - سپهر علیپور
۷	جغرافیا	بهروز یحیی		احسان اسدی - نگار کاتبی
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	محمد رضایی بقا	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۹	اقتصاد	علی محسنی	میترا چینی‌ساز - نوشین خدایی‌نیا - فیروز کریمی	آسان طاووسی - رویا غفاری

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

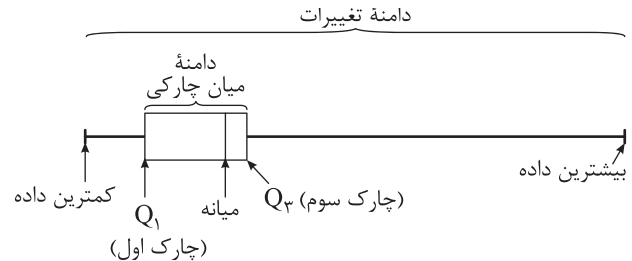
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۴ صحیح است.

نمودار جعبه‌ای مجموعه‌ای از داده‌ها شامل کمترین داده، بیشترین داده، میانه، چارک اول و چارک سوم می‌باشد که در شکل زیر قابل مشاهده است.

با توجه به نمودار جعبه‌ای، چارک سوم این داده‌ها برابر ۱۱ و چارک اول برابر ۶ است. لذا دامنه میان چارکی برابر است با:

$$11 - 6 = 5$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۰۷)

۲. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به تعریف نمودار جعبه‌ای، میانه داده‌های ۸، ۶، ۵، ۳ را به دست می‌آوریم و سپس با محاسبه چارک اول و چارک سوم نمودار جعبه‌ای را رسم می‌کنیم:

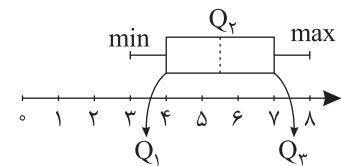
$$3, 5, 6, 8$$

$$Q_2 = \frac{5+6}{2} = 5.5 \text{ (میانه)}$$

$$Q_1 = \frac{3+5}{2} = 4 \text{ (چارک اول)}$$

$$Q_3 = \frac{6+8}{2} = 7 \text{ (چارک سوم)}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۰۹)

۳. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ جملات درستی هستند ولی گزینه ۳ نادرست است. رسم نمودارهای میله‌ای و دایره‌ای برای داده‌های کیفی مناسب‌تر از داده‌های کمی است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۵ و ۱۰۶)

۴. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به تعریف نمودار حبابی، هر نقطه یا دایره در نمودار حبابی در واقع یک سه‌تایی مرتب به صورت (V_1, V_2, V_3) را مشخص می‌کند که در آن V_1 موقعیت نقطه روی محور افقی، V_2 موقعیت نقطه روی محور عمودی و V_3 اندازه نقطه یا مساحت دایره را نشان می‌دهد.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۲)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

نمودار حبابی گونه‌ای خاص از نمودار پراکنش نگاهش است که یک نمودار دوبعدی است که حداقل ۳ متغیر را نشان می‌دهد و متغیر سوم در آن متناسب با مساحت دایره‌هاست. همچنین متغیر سوم در نمودار حبابی نمی‌تواند مقادیر منفی یا صفر داشته باشد. توجه داشته باشید وقتی متغیر سوم متناسب با مساحت دایره‌هاست یعنی شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم است.

توجه داشته باشید این نمودار برای نمایش ۳ متغیر عددی به کار می‌رود و در حالت کلی در نشان دادن متغیرها، محدودیتی ندارد. (می‌توان اطلاعات اضافی را به کمک رنگ‌ها و طرح‌ها به نمودار اضافه کرد).

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۲)

۶. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به تعریف نمودار راداری، نسبت مقدار یک متغیر برای یک مشاهده به بیشینه آن به ازای همه مشاهددها، اندازه آن مقدار روی شعاع را مشخص می‌کند. با توجه به جدول چون بیشینه مقدار نمره هر درس ۱۰۰ است بنابراین مقادیر روی شعاع هر درس دقیقاً برابر عدد داخل جدول و مقدار مشاهدات است پس باید نموداری انتخاب شود که به ترتیب عدد روی شعاع درس A، B، C و D را ۵۰، ۸۰، ۶۰ و ۲۰ نشان دهد که فقط در گزینه ۱ قابل مشاهده است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۶)

۷. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ درست هستند. گزینه ۲ مربوط به گام چهارم و گزینه ۳ مربوط به گام پنجم و گزینه ۴ مربوط به گام اول است و گزینه ۱ مربوط به گام دوم است که گزاره درست به صورت زیر است: «در اندازه‌گیری در واقع سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی (کیفی) را تا حد ممکن به اطلاعات عددی (کمی) تبدیل کنیم.»

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۳۴ و ۳۷)

۸. گزینه ۴ صحیح است.

در گام دوم چرخه آمار که طرح و برنامه‌ریزی است باید شیوه اندازه‌گیری، روش نمونه‌گیری و روش کار را تعیین کرد که در اینجا با دو واحد متفاوت نمونه‌گیری شده است و گام دوم چرخه آمار به درستی اجرا نشده است و روی گام‌های دیگر (از گام ۳ تا ۵) نیز اثر خواهد گذاشت.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۳۹)

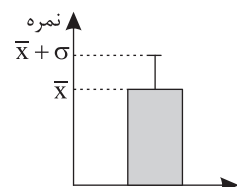
۹. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به توزیع داده‌ها برای متغیر سن، معیار گرایش به مرکز «میانگین» معیار مناسبی هست چون داده دورافتاده نداریم، همچنین برای متغیر میزان تماشای تلویزیون، معیار پراکندگی «دامنه میان چارکی» معیار مناسبی است چون داده دورافتاده داریم.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۳۴)

۱۰. گزینه ۳ صحیح است.

در نمودار نمایش میانگین و انحراف معیار اطلاعات زیر را خواهیم داشت:

بنابراین طول مستطیل نشان‌دهنده میانگین داده‌ها و طول میله نشان‌دهنده انحراف معیار داده‌ها است. بنابراین:

$$\sigma = 3.5 \text{ (انحراف معیار)}, \bar{X} = 4 \text{ (میانگین)}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۳۵)

۱۱. گزینه ۴ صحیح است.

- (الف) درست
(ب) نادرست
(ج) درست
(د) درست

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۷)

۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

برای اینکه یک پیشامد رخ دهد، کافی است یکی از برآمدهای آن در آزمایش تصادفی به وقوع بپیوندد. پیشامد مربوط به گزینه ۴ به صورت {۴} است که شامل برآمد ۲ نیست.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۵)

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

$$n(S) = 4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4 \\ n(A) = 4 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4} = \frac{1}{4^4} = \frac{1}{256}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۱)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

$$S = \{1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19\}$$

$$A = \{3, 9, 15\}$$

$$B = \{1, 9\}$$

$$B - A = \{1\}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$n(S) = 6!$$

A: پیشامد موردنظر آن است که پاسور و کاپیتان در مکان‌های اول و چهارم یا دوم و پنجم یا سوم و ششم (۳ حالت) قرار داشته باشند.

$$n(A) = \underbrace{\left(\frac{6}{1}\right)}_{\text{پاسور و کاپیتان}} \times \underbrace{\left(\frac{4}{1}\right)}_{\text{حالتی که در بالا گفته شده}} \times \underbrace{\left(\frac{3}{1}\right)}_{\text{حالتی که در بالا گفته شده}} \times \underbrace{\left(\frac{2}{1}\right)}_{\text{حالتی که در بالا گفته شده}} \times \underbrace{\left(\frac{1}{1}\right)}_{\text{حالتی که در بالا گفته شده}}$$

$$n(A) = 6! \times 2! \times 3 = 4! \times 3!$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3! \times 4!}{6!} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

منطقه رنگی نشان دهنده $A \cup B \cup C$ می‌باشد. بنابراین می‌توان گفت A یا B یا C یا حداقل یکی از سه پیشامد رخ داده است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$A : \{(r, r, r), (p, p, p), (p, r, r)\}$$

$$B : \{(p, p, r), (p, r, p), (r, p, p), (p, p, p)\}$$

$$C : \{(p, p, p), (p, p, r), (p, r, p), (r, p, p), (p, p, p)\}$$

$$1) A \cap B = \emptyset \quad \checkmark \text{ غیرممکن}$$

$$2) B \cap C \neq \emptyset \quad \times$$

$$3) A \cup C \neq S \quad \times$$

$$4) A \cap C \neq \emptyset \quad \times$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۸)

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$n(S) = \binom{8}{3} = \frac{8!}{3!5!} = 56$$

$$n(A) = \binom{1}{1} \binom{3}{1} \binom{4}{1} = 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{56} = \frac{3}{14}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$n(S) = 7, A = \{1, 2, 3, 5, 7\}$$

$$n(A) = 5$$

$$P(A) = \frac{5}{7}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

$$n(S) = \binom{10}{4} = \frac{10!}{4!6!} \Rightarrow \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 4!} = 210$$

$$n(A) = \binom{3}{1} \times \binom{7}{3} + \binom{7}{4}$$

یک نشان‌دار ۳ تایی نشان ۴ تایی نشان

$$n(A) = 3 \times 35 + 35 = 140$$

$$P(A) = \frac{140}{210} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۵)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

متن برگزیده‌ای از کتاب «مناجات نامه خواجه عبدالله انصاری» است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۸۳)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۳، ۸۲ و ۸۳)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

زبان پارسی در «شمال و شمال شرقی» متداول بوده است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قرن چهارم نه پنجم

۳) شعر غنایی نه مدحی

۴) حکومت غزنویان نه سامانیان

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

از کتاب ترجمه تفسیر طبری - نثر دوره سامانی است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۴، ۴۵، ۸۳ و ۸۵)

۲۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) سبک داستان‌نویسی در این دوره اگر چه مطابق ذوق مردم بوده، اما

با ادب داستانی جدید چندان مطابق نبود.

ج) راوی سوم شخص را در داستان‌های این دوره می‌بینیم و پس از این

دوره رو به منسوخ شدن رفت.

د) این عبارت درباره شعر این دوره درست است اما در مورد نثر خیر.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

سایر گزینه‌ها به مضمون‌های رایج در دوره بازگشت و بیداری اشاره

دارند اما در گزینه ۲ شاهد مضمون عاشقانه «دشواری‌های راه عشق»

هستیم.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

این شتاب در آگاه سازی و شاعری باعث کم توجهی در کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر شد. پس گزینه ۱ اشتباه است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۴۳ و ۴۴)

توجه: نظر به اهمیت کسب مهارت در سوالات ترکیبی آرایه ادبی و لزوم تکرار و تمرین روی آرایه های ادبی آزمون های گذشته سوالات این موضوع در آزمون ها به صورت تجمعی، و از مجموع مفاهیم بررسی شده از آزمون اول تا آزمون حاضر طرح می شود. طبعاً این روال در ادامه آزمون ها نیز حفظ خواهد شد.

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

موازنه: واژه های مصراع اول با مصراع دوم سجع متوازی یا متوازن دارند. تشبیه: همانند سیم مرا فروگذار / همانند مار همی فسای تکرار: بهر، گاه

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تکرار و موازنه ندارد / تشبیه: نقاب عنبری

(۳) تشبیه و موازنه ندارد / تکرار واژه «توست»

(۴) تشبیه ندارد / تکرار واژه های «کسی، جز، نیاید» / بیت موازنه دارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه های ۲۷ و ۷۳)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

تشبیه: لعبتی چون تو پیدا نمی شود.

جناس ناهمسان: گل - چگل

مجاز: آب و گل (آفرینش انسان)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تشبیه: دل مانند وکیل و جان مانند ولی / اما جناس و مجاز ندارد.

(۲) جناس: روان: روح و جان، روان: جاری / اما تشبیه و مجاز ندارد.

(۳) تشبیه: زلفت مانند حالم پریشان است / اما جناس و مجاز ندارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی همه موارد:

(ب) تشبیه: خورشید همانند ذره، خم ابروی تو مثل قله محراب / واژه آرایبی با تکرار در ردیف بیت آمده است.

(ج) استعاره: نرگس: استعاره مصرحه از چشم معشوق / تکرار در واژه بیماری الف) جناس: جان - جهان (جناس ناقص افزایشی) / در این بیت «ای جان جهان» استعاره مصرحه از معشوق است.

(د) واژه آرایبی با تکرار: واژه یار و می افتد

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه های ۲۶ و ۹۷)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

جناس ناهمسان، اختلاف در حرکت (مهر - مَهر) اما در این بیت تلمیح به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) جناس ناهمسان: عقل - عاقل / تلمیح به داستان لیلی و مجنون

(۲) جناس ناهمسان: جام - جم / تلمیح به داستان سیاوش.

(۴) جناس همسان: شیرین: دلخواه، شیرین: معشوقه خسرو پرویز / تلمیح به داستان خسرو، فرهاد و شیرین

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۳۱)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

در بیت نخست ترصیع به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) تشخیص: ای اژدهای دهر، ای آسیای چرخ. کل بیت آرایه موازنه دارد. واژه های مصراع اول با مصراع دوم همگی دارای سجع متوازن یا متوازی هستند.

(۳) جناس: بزم و رزم / تشبیه: خزان و بهار مانند بزم و رزم، قضا قدر مانند تیغ و کلک تو

(۴) تضاد: محنت - دولت / کنایه: کوه شدی (پایدار بودن) / باد شدی (زودگذر بودن)

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه های ۷۳ و ۷۴)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

آرایه های بیت گزینه ۴:

تشبیه: بستان سرای شوق، همچون تذرو گشت

استعاره: مرغ (عاشق یا خود شاعر)

جناس همسان یا تام: باز: پرندۀ شکاری، باز: دوباره

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تشبیه و استعاره ندارد / جناس ناهمسان: صوفی - صافی

(۲) تشبیه: مرغ وصل / استعاره ممکنه: دو دیده طمع کرده است که به خوبان برسد. / جناس ندارد.

(۳) استعاره: حلقه زنجیر (زلف معشوق) / جناس ندارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

جناس ناهمسان: جان - جهان

استعاره ندارد.

بررسی سایر ابیات:

(۱) تشبیه: جوشن جان، پیکان غمزه، پیکان غمزه مانند تیر آرش / تلمیح به داستان آرش کمان گیر اشاره دارد.

(۲) جناس: صوفی - صافی / کنایه: بشوی جامه (پاک کردن آلودگی و فریب)

(۳) تشخیص: نامه دورویی می کند. / واژه آرایبی با تکرار «نامه»

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۳۱)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی ابیات:

الف) سجع: فسانه - شبانه - ترانه

د) تلمیح: اشاره به داستان حضرت آدم (علیه السلام) و لیلی و مجنون

ج) تشبیه: ماه چهره، تو همانند آفتاب بلند هستی

ب) استعاره: سرو روان استعاره مصرحه از معشوق

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۳۱)

۳۷. گزینه ۲ صحیح است.

شعر گزینه ۲ تعلیمی و پندآموز است و این وزن که شاد و نشاط آور است مناسب آن نیست.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۸)

۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

وزن شعر گزینه ۲ کند و غیرضربی (مستغعلن) است و مناسب فضای غم و اندوه.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۸)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

وزن این شعر «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است.

بررسی اختیارات زبانی در ابیات:

الف) حذف همزه: در رکن سوم مصراع دوم / تغییر مصوت کوتاه به بلند: رکن دوم مصراع اول / تغییر مصوت بلند به کوتاه: ندارد.

ب) حذف همزه: رکن آخر مصراع اول و رکن سوم مصراع دوم / تغییر مصوت کوتاه به بلند: در هجای سوم رکن دوم مصراع اول و رکن اول مصراع دوم / تغییر مصوت بلند به کوتاه: هجای دوم رکن دوم مصراع اول

ج) حذف همزه: رکن دوم مصراع دوم / تغییر مصوت کوتاه به بلند: هجای سوم رکن اول و رکن سوم مصراع اول / تغییر مصوت بلند به کوتاه: هجای دوم رکن اول مصراع اول

د) حذف همزه: رکن اول مصراع اول / تغییر مصوت کوتاه به بلند: ندارد. / تغییر مصوت بلند به کوتاه: رکن آخر مصراع اول

ه) حذف همزه: رکن اول مصراع اول / تغییر مصوت کوتاه به بلند: ندارد. / تغییر مصوت بلند به کوتاه: رکن آخر مصراع اول

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۹، ۵۰ و ۵۲)

۴۰. گزینه ۳ صحیح است.

وزن این شعر مفعول فعلات مفاعیل فاعلن است و حالا باید بررسی کنیم بینیم کدام هجاهای کوتاه را باید به ضرورت بلند تلفظ کنیم:

(۱) در مصراع دوم هجای پایانی کلمات «یاد» و «رفیق» باید بلند تلفظ شود. (۲) هجای نهم در مصراع اول یعنی پایان کلمه «دل» باید بلند تلفظ شود. (۳) در این بیت تمام هجاهای مطابق الگوی اصلی آمده‌اند و اختیاری صورت نگرفته است.

(۴) در مصراع دوم در هجای پایانی «نسیم» اختیار شاعری تغییر مصوت کوتاه به بلند دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۰)

۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

حذف همزه در سایر گزینه‌ها:

(۱) حال از دها ← حال ز دها / آن ک ش نید از دها ن دوست ← آن ک ش نی دز دها ن دوست

(۳) بی حس رت از ← بی حس ر تز / ب تیر از ک مان ← ب تی رز ک مان

(۴) بعد از ت هیچ ← بع دز ت هیچ

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۹)

۴۲. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ وزن شعر مفاعیلن مفاعیلن فعولن است و «بازو» تغییر کمیت مصوت ندارد و این اختیار در بیت دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مصوت بلند ی / در کلمه «بازی» باید کوتاه حساب شود.

(۲) مصوت بلند ی / در کلمه «قاضی» باید کوتاه حساب شود.

(۳) مصوت بلند و / در کلمه «آهو» باید کوتاه حساب شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۲)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) اختیار زبانی ندارد.

(۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: مصوت کوتاه — بعد از «سوی» و «وحشی‌صفت» باید بلند تلفظ شود.

(۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت ی / در کلمه «ساقی» باید کوتاه تلفظ شود.

(۴) حذف همزه: خبر از ← خ ب رز

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۹، ۵۰ و ۵۲)

۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

«من آن» حذف همزه دارد. «بازوی عشق» باید «بازی عشق» خوانده شود و این اختیار بلند به کوتاه است. در «دست حکیم»، «کسره» باید کشیده شود و این اختیار کوتاه به بلند است. در گزینه ۳ «پس از» حذف همزه است و «دشواری آسان» باید «دشواری آسان» خوانده شود که هم حذف همزه است و هم بلند به کوتاه اما بیت کوتاه به بلند ندارد.

گزینه ۲ فقط حذف همزه دارد. گزینه ۱ «حلال است» حذف همزه دارد و «خون» اختیار کوتاه به بلند دارد و باید کسره کشیده شود اما بلند به کوتاه ندارد.

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

در این بیت دو بار این اختیار در مصراع اول دیده می‌شود: در هجای سوم مصوت کوتاه — بعد از «کمان» باید بلند تلفظ شود. در هجای دوم رکن دوم مصراع اول هم مصوت آخر «بروی» باید بلند تلفظ شود. در همین کلمه مصوت بلند / و / کوتاه به حساب می‌آید.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۲)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

بیت سؤال می‌گوید چهره‌ات را نشان بده اما گزینه ۴ می‌گوید چهره‌ات را بپوشان.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۲۲)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

فقط در این گزینه است که به گریستن اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۷)

۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

منظور از بیت سؤال و گزینه ۱ شدت گریه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفهوم بیت این است که آدم بیچاره به هر دست‌آویزی چنگ می‌زند.

(۳) می‌گوید او بسیار جنگ‌آور است و موقع جنگ همه را می‌کشد.

(۴) می‌گوید دلم خون شده اما به گریه اشاره نمی‌کند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۷)

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

هر دو بیت می‌گویند اگر باد خوشبو است به این سبب است که از نزد بار آمده و عطر او را آورده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) می‌گوید می‌خواهم از یار یادگاری داشته باشم اما نمی‌شود.

(۲) می‌گوید کاش خاک کوی یار را باد برای من بیاورد تا یادگاری نگه دارم.

(۳) می‌گوید هیچ کس نمی‌تواند به وصل یار برسد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۰)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

مضمون هر دو بیت نازکردن یار است و به عاشق می‌گوید آدم باش و ناز یار را بکش!

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۰)

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - حس و تجربه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۲۷)

۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

مورد اول: نادرست، نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند.

مورد دوم: درست، رویکرد تبیینی معنای کنش را نادیده می‌گیرد.

مورد سوم: درست، زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند.

مورد چهارم: نادرست، کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۳۷ و ۴۰)

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

اقتصاد - فرهنگ - جمعیت

- جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد.

- هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ آن شکل می‌گیرد.

- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۳۲، ۱۳۴ و ۱۴۰)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

سیاست - اقتدار - نظام سیاسی

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید.

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

- مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می‌دهد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

مورد اول: درست، استفاده افراطی از فضای مجازی فرد را از مکان و زمان خود جدا می‌کند.

مورد دوم: نادرست، فرد را تحت کنترل قرار می‌دهد و او را سطحی می‌کند.

مورد سوم: درست، فرد از امکان دسترسی به مطالب مهم محروم می‌گردد.

مورد چهارم: درست، عامل اصلی گرایش کاربران، معنای استفاده از فضای مجازی است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۳۹)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

مورد اول: نادرست، جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

مورد دوم: درست، انقلاب‌ها از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.

مورد سوم: نادرست، مستشرقان جمعی از محققان غربی هستند که از منظر جهان غرب، جوامع شرقی را مطالعه می‌کنند.

مورد چهارم: نادرست، انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایرانی در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۳)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

- چاره‌اندیشی نهاد سیاست برای حل مشکل جمعیت، سیاست‌های جمعیتی نام دارد.

- کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند.

- از عوامل شکل‌گیری اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت بوده است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۳۶، ۱۳۸ و ۱۳۹)

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

- تبلور تحولاتی هویتی در شعارهای انقلابی است.

- مستشرقان یا شرق‌شناسان به جمعی از محققان غربی گفته می‌شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی، جوامع شرقی و میراث فرهنگی آنها را مطالعه می‌کنند.

درواقع به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

- زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۲)

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

- رأی دادن مردم به محمد صلاح -> قدرت اجتماعی

- اسلام‌هراسی رسانه‌های آمریکایی -> سلطه هژمونی

- موفقیت‌های سیاسی و اقتصادی آلمان در زمان صدراعظمی هیتلر -> تبعیت با رضایت

- رایج شدن مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی -> نظام سیاسی

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۷)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - درست

(۲) درست - درست

(۳) درست - نادرست، جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد در جوامع غربی است.

(۴) نادرست، فرزندآوری نیاز فطری انسان‌ها و تأمین جمعیت، از کارکردهای مهم نهاد خانواده است. - درست

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۴۰)

۶۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف -> ساختار اجتماعی

(۲) اثرگذاری و اثرپذیری بخش‌های مختلف از یکدیگر -> پویا بودن نظام اجتماعی

(۳) توضیح دادن تغییرات پدیده‌ها به کمک هم -> پدیده هم‌تغییر

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

اول) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

چهارم) جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۹)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

- پدید آمدن تمام پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان -> کنش اجتماعی

- بنا کردن مدارس امام خطیب در ترکیه توسط حکومت -> تأیید نفوذ اسلام و ایجاد نوعی مذهب مورد تأیید حکومت

- به دست آوردن توانی فراتر از نظم موجود توسط سربازان جنگ‌های نامنظم -> انگیزه‌های اخلاقی و معنوی

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. (رکود اراده‌ها)
- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. (رکود اراده‌ها)
- به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. (سقوط ارزش‌ها)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

- جلوگیری از گرفته شدن شور زندگی از انسان‌ها — الف — توجه جامعه‌شناسان به کنش اجتماعی و ویژگی‌های آن
- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری — ب — مهم دانستن اراده و ارزش، برخاسته از آگاهی و تابع آن
- فهم انگیزه جوانان و نوجوانان — گ — نمی‌توان از روش تجربی استفاده کرد بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

شرایط توصیف‌شده در صورت سؤال نشان‌دهنده موقعیت «محرومیت حسی» است.
با توجه به این نکته؛ بررسی گزینه‌ها:
(۱) نادرست، نبود محرک‌های بیرونی نه تنها تمرکز را پایدار نمی‌کند بلکه در بلندمدت باعث کاهش تمرکز می‌شود.
(۲) درست، طبق متن کتاب درسی، وقتی فرد برای مدتی از محرک‌های حسی محروم شود، دچار خستگی، کاهش تحمل و حتی آشفتگی روانی می‌شود. این وضعیت دقیقاً نتیجه کاهش تحریک‌های حسی در مدت طولانی است.
(۳) نادرست، محرومیت حسی یادگیری را تقویت نمی‌کند؛ بلکه توانایی شناختی و تمرکز را کاهش می‌دهد.
(۴) نادرست، برخلاف تصور، ماندن طولانی‌تر در چنین شرایطی آرامش نمی‌آورد، بلکه باعث ناراحتی و بی‌قراری می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۶۹)

۶۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت نادرست: به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.
بررسی سایر عبارت‌ها:
(۱) در مطالعه و یادگیری مطالب، در هر دو مرحله توجه و تمرکز، ممکن است مشکل ایجاد شود.
(۲) همه افراد قادر به تفکیک این دو مفهوم از یکدیگر نیستند.
(۴) توجه، در صورت تداوم منجر به تمرکز می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۳)

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

در عبارت (الف) و (ج) چون مهدی و امیر براساس آنچه در حافظه خود دارند، توجهشان به کتاب روان‌شناسی و عینک جلب می‌شود؛ منبع توجه ایشان اطلاعات موجود در حافظه است.
زمانی که فقط محرک خاصی داشته باشیم به محرک‌های مشابه با آن بیشتر توجه می‌کنیم؛ مانند اتفاقاتی که در عبارت (ب) افتاده است. به این موقعیت‌ها منبع توجه «سبک پردازش و انتظارات افراد» می‌گویند.
گاهی نیز توجه به دلیل تحریک حواس ما با ویژگی‌های حسی مانند صدای بلند، بوی تیز و... جلب می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۴)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
(الف) استفاده از محرک‌هایی که ذاتاً رنگی و متنوع هستند از عوامل تغییرات درونی محرک برای ایجاد تمرکز است.
نکته: استفاده از رنگ‌های مختلف هنگام مطالعه، راهکار مقابله با یکنواختی و ثبات نسبی است.
(ب) تکراری بودن یک محرک و تعداد دفعات ارائه آن، با خوگیری، رابطه مستقیم دارد.
(ج) میزان درگیری و انگیزتگی ذهنی با خوگیری، رابطه معکوس دارد. یعنی، هر چه برانگیزتگی بیشتر باشد، تمرکز افزایش می‌یابد و خوگیری کاهش پیدا می‌کند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

هر چه تعداد عوامل انحرافی بیشتر باشد، جست‌وجو دشوارتر خواهد بود. (رابطه مستقیم)
هر چقدر محرک دارای ویژگی منحصربه‌فردتری باشد، سرعت یافتن آن محرک بیشتر می‌شود. (رابطه مستقیم)
نکته: دقت کنید ویژگی منحصربه‌فرد هدف با دشواری جست‌وجو رابطه معکوس دارد. یعنی هر چه ویژگی منحصربه‌فرد هدف بیشتر باشد، دشواری جست‌وجو کاهش می‌یابد و بالعکس.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۹)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است

(الف) فردی موبایلش را بالا می‌برد ولی بادیگارد آن را تهدید می‌بیند: هشدار کاذب
در این حالت محرک موجود تهدید نیست، یا به عبارت دیگر محرک هدف مخاطب است، اما بادیگارد آن را مثل تهدید برداشت می‌کند. این دقیقاً همان هشدار کاذب است.
(ب) فردی واقعاً سلاح بیرون می‌آورد ولی بادیگارد متوجه نمی‌شود: از دست دادن محرک هدف
تهدید واقعی وجود دارد، اما بادیگارد محرک هدف را تشخیص نمی‌دهد. این همان خطای از دست دادن محرک هدف است.
(ج) فردی دست تکان می‌دهد و بادیگارد آن را حمله تصور می‌کند: هشدار کاذب
این حرکت عادی و بی‌خطر است، یا به عبارت دیگر محرک هدف وجود ندارد اما بادیگارد آن را تهدیدی جدی می‌پندارد. باز هم هشدار کاذب رخ داده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

زبان عربی

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: و هو الّذی: و او کسی است که / یَقْبَلُ: می پذیرد / التَّوبَةُ: توبه / عن عباده: از بندگان / یَعْفُو: در می گذرد / عن السَّيِّئَات: از بدی ها
رد سایر گزینه ها:
التَّوبَةُ: توبه (رد گزینه ۳) / عن عباده: از بندگان (رد گزینه ۲) / عن السَّيِّئَات: از بدی ها (رد گزینه ۴)

(عربی دهم، صفحه ۱۱۱)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: مُشْرِفُ خَدَمَاتِ الْفُنْدُق: مدیر داخلی هتل، سرپرست خدمات هتل / السَّرِير: تخت / مَكْسُور: شکسته / الشَّرْشَف: ملحفه / أَخْبَرَنِي: او به من خبر داد / قَرِيبًا: زود، به زودی / سیَّاتُون: خواهند آمد / لَحَلَّ الْمَشْكَلَة: برای حل مشکل
خطاهای سایر گزینه ها:

(۱) مسئول پذیرش («مسؤول الاستقبال» معادل این کلمه می باشد). -
حوله («الشَّرْشَف: ملحفه» و معادل این کلمه «مِنْشَقَّة» است). - خواهد فرستاد (در این جمله نهاد «عَمَّال التَّنْظِیف» است ولی جمله طوری ترجمه شده که نهاد «مُشْرِفُ خَدَمَاتِ الْفُنْدُق» منظور شده است، «یَأْتُون» به معنای می آیند است نه می فرستد). - خیلی زود («قَرِيبًا» به معنای «به زودی» یا «زود» است).
(۲) نیز (در این جمله اضافی است). - به او خبر دادم (أَخْبَرْتُ + نون وقایه + ی: «أَخْبَرَ» فعل ماضی مفرد مذکر غایب است ولی به صورت متکلم وحده ترجمه شده است و ضمیر «ی» متکلم مفعول است). - مشکلات («المشكلة» مفرد است).

(۳) خراب («مَكْسُور: شکسته» و «مَعْطَل» معادل این کلمه است). - حوله (مانند گزینه ۱) - به او خبر دادم (مانند گزینه ۲) - زودتر («قَرِيبًا» به معنای «به زودی» یا «زود» است). - می خواهند بیایند («سَيَّاتُون: خواهند آمد» معادل این کلمه «یریدون أن یأتوا» می باشد).
(عربی دهم، صفحه ۱۱۴)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: قد اخترع: اختراع کرده است، اختراع کرد / للبناء و إعمار الأرض: برای ساختن و آباد کردن زمین / مجدداً: تلاًشگرانه، با جدیت، با تلاش (حال می باشد) / استخذه: آن را به کار گرفتند / تسهیل الأعمال الصعبة: آسان کردن کارهای دشوار / لیت ... لا یُستخدَم: کاش، ای کاش به کار برده نشود
رد سایر گزینه ها:

استخدمه: آن را به کار گرفتند (رد گزینه های ۲ و ۳) / لیت ... لا یُستخدَم: کاش، ای کاش به کار برده نشود (رد گزینه های ۱ و ۳)

(عربی دوازدهم، صفحه ۲۰)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: سَخَبَنِي: مرا کشید / سمک قرش: یک کوسه ماهی / بَغْتَةً: ناگهان / لکن: ولی / تَجَمَّعَت: جمع شدند / حَوْلَةً: اطراف او، اطرافش / ضَرْبَةً: به او ضربه زدند / أَنْفَذَتْنِي: مرا نجات دادند، نجاتم دادند / قُتِلَ: کشته شد / فی النّهاية: در نهایت، در پایان
خطاهای سایر گزینه ها:

(۱) باعث نجات شدند (کلمه «باعث» اضافه است و «أَنْفَذَ» به معنای «نجات داد» است). - کشتند («قُتِلَ» فعل مجهول است).

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

گوش به زنگی یعنی توانایی فرد برای حفظ توجه طولانی مدت روی یک محرک خاص تا در صورت بروز اتفاق، به موقع واکنش نشان دهد.
این کارکرد در وظایفی که نیاز به مراقبت مداوم و طولانی دارند، اهمیت حیاتی دارد؛ مثل:
مأمور برج مراقبت فرودگاه که باید ساعت ها، حواسش به پروازها باشد.
لرزه نگار که باید طولانی مدت دستگاه ها را کنترل کند تا وقوع لرزه را ثبت کند.

نگهبان امنیتی در شیفت شب که باید برای ساعت ها مراقب محیط باشد.
اما راننده تاکسی در مسیر شهری معمولاً با وظایف متغیر و کوتاه مدت روبه روست. تمرکزش بر رانندگی، ترافیک، تغییر مسیر و تعامل لحظه ای با محیط است. این وظایف به جست و جوی فعالانه و توجه انتخابی بیشتر نیاز دارند؛ نه گوش به زنگی طولانی.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۷۸)

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

(۱) درست، هر چه سطح آگاهی فرد بیشتر باشد (مثل شناخت بهتر از تکلیف یا دستورالعمل)، ساماندهی توجه و دقت او هم ارتقا می یابد.
(۲) درست، انجام فعالیت های طولانی بدون استراحت باعث خستگی ذهنی شده و کیفیت تمرکز و توجه کاهش می یابد.
(۳) نادرست، چند تکلیفی یا انجام همزمان چند کار همیشه به کاهش دقت منجر می شود؛ به خصوص وقتی تکلیف، متفاوت یا دشوار باشند. بنابراین، جمله «چند تکلیفی باعث بهبود کارایی توجه می شود» اشتباه است.
(۴) درست، اگر فرد مهارت لازم را نداشته باشد، چند تکلیفی افت توجه بیشتری ایجاد می کند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

در خطای پونزو، دو خط با اندازه برابر واقعاً وجود دارند اما به سبب زمینه ادراکی (خطوط همگرا) خط بالایی بلندتر ادراک می شود؛ پس شیء هست (احساس رخ می دهد) اما غلط دیده می شود (ادراک با احساس مغایر است)؛ این دقیقاً تعریف خطای ادراکی است.
بررسی گزینه های نادرست:

(۱) خطای شناختی: خطای شناختی به سطح قضاوت / استدلال مربوط است. در پونزو، مشکل در مرحله ادراک رخ می دهد (برداشت حس نادرست از طول)، نه در داوری مفهومی؛ بنابراین مفهوم مرتبط خطای «ادراکی» است، نه «شناختی».

(۲) توهم (ادراک چیزی که وجود ندارد): در توهم، ما چیزی را ادراک می کنیم که وجود ندارد. در پونزو، هر دو خط واقعاً وجود دارند؛ فقط طولشان را نادرست ادراک می کنیم. پس این موقعیت مصداق «توهم» نیست.

(۴) سازمان دهی توجه: درباره نحوه مدیریت تمرکز است (استراحت، چند تکلیفی و...). پونزو به تحریف ادراکی اندازه بر اثر زمینه مربوط است، نه به مدیریت توجه.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۸۱ تا ۸۳)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

این عبارت، دیدگاه روان شناسان گشتالت نیست، بلکه نتیجه ای است که از شواهد تجربی جدید به دست آمده و بسیار فراتر از آن چیزی است که روان شناسان گشتالت، مطرح کرده اند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۸۳ و ۸۵)

۸۳. گزینه ۲ صحیح است.

منتشر کرده بود: کانت قد نَشَرَت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / هفته گذشته: الأسبوع الماضي (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
نکته ویژه: به تفاوت این دو فعل دقت کنید «نَشَرَت» منتشر کرد (متعدی) / اَنْشَرَت: منتشر شد (لازم)

(عربی دوازدهم، صفحه ۲۲)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

هر کس مقام بلند بخواهد، شب‌ها را بیداری می‌کشد. یعنی برای رسیدن به هدف و جایگاهی والا باید زحمت و رنج را به جان خرید و تلاش نمود.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) مقصود شاعر این است که هیچ چیزی نمی‌تواند مانع رسیدن یک انسان بلند همت به هدفش باشد و او می‌تواند با اراده بلندش کوه را از جای برکند. که با مفهوم عبارت عربی تناسبی ندارد.

(۲) بر اهمیت تلاش کردن برای رسیدن به آرزوها تأکید دارد و فقط زورمند بودن را کافی نمی‌داند.

(۳) می‌گوید که اگر در طلب گنجی هستی رنجی و زحمتی بکش اگر طالب داشتن خرمی از گندم و... هستی باید بذری بکاری.

(۴) اگر تلاش کنی و هر روز خاکی از چاه به بیرون بریزی (زحمت کشیدن) سرانجام به آب پاک دست خواهی یافت (گنج).

ترجمه متن:

نفت یکی از مهم‌ترین منابع انرژی در جهان مدرن محسوب می‌شود. آن ماده‌ای سیاه است که از زیر زمین استخراج می‌شود و برای راه‌اندازی خودروها، هواپیماها و کارخانه‌ها استفاده می‌شود، همچنین در تولید هزاران محصولی که روزانه استفاده می‌کنیم کاربرد دارد.

فرایند استخراج نفت با مرحله اکتشاف آغاز می‌شود، جایی که دانشمندان با استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته، مکان نفت را تعیین می‌کنند. سپس چاه‌های عمیق حفر شده و نفت از طریق لوله‌ها یا کشتی‌های نفت کش به پالایشگاه‌ها منتقل می‌شود تا به مواد قابل استفاده و مشتقات مختلفی مانند بنزین برای سوخت خودروها و گاز برای پخت‌وپز تبدیل شود. همچنین نفت در صنعت کاربرد دارد و از آن لاستیک، داروها، شوینده‌ها، کودها و مواد آرایشی تولید می‌شود.

با وجود اهمیت اقتصادی نفت، استفاده از آن با مشکلات بزرگی مواجه است، مانند آلودگی ناشی از انتشار گازهای مضر. همچنین نفت منبعی غیرقابل تجدید است، یعنی ممکن است در آینده تمام شود. به همین دلیل، بسیاری از کشورها به توسعه منابع انرژی جدید مانند انرژی خورشیدی و بادی روی آورده‌اند تا وابستگی خود به نفت را کاهش دهند.

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

چرا نفت یکی از مهم‌ترین منابع انرژی در جهان مدرن محسوب می‌شود؟

(۱) به راحتی از زیر زمین استخراج می‌شود و در تمام صنایع استفاده می‌گردد.
(۲) ماده‌ای سیاه است که از زمین استخراج می‌شود و فقط در خودروها و هواپیماها استفاده می‌شود.

(۳) منبع انرژی است که در راه‌اندازی وسایل کاربرد دارد و از آن محصولات متنوعی تولید می‌شود که بر زندگی روزمره تأثیر می‌گذارد.

(۴) از هر منبع انرژی دیگری فراوان‌تر است و می‌توان بدون هیچ مشکلی به آن تکیه کرد.

توضیح: متن به طور مشخص تأکید دارد که نفت نه فقط استخراج آسان بلکه اثرات متعددی در زندگی روزمره دارد.

(عربی دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(۲) توسط (اضافه ترجمه شده است). - کشیده شدم (مجهول است و معادلش «سُحِبْتُ» می‌باشد) - بینی («أَنْفٌ» جمع «أَنْف» است). - ضربه می‌زدند («ضَرَبَ» ماضی ساده است ولی به صورت ماضی استمراری ترجمه شده است، «وَلِي» معادل «لَكِنْ» است اما ترجمه نشده است).

(۳) کوسه‌ماهی‌ها («سَمَك قَرْش» مفرد است، «توسط» اضافه ترجمه شده است). - کشیده شدم (مانند گزینه ۲) - اطرافم («حَوْلَ» + ضمیر «ه» مفرد مذکر غایب است نه ضمیر متکلم وحده) - باعث نجاتم شدند (مانند گزینه ۱) - در نهایت (ترجمه نشده است)

(عربی دهم، صفحه ۱۰۷)

۸۰. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: قَرَأْتُ / خواندم / الموسوعة: فرهنگ‌نامه، دایرةالمعارف / الحيوانات اللبونة: حیوانات پستاندار / تَرْضِع: شیر می‌دهند / تصدیق: باور کردن / غَلَى: برای من، برایم / أَوَّلَ مَرَّةً: اولین بار خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۲) خواندم («قَرَأْتُ» ماضی ساده است نه ماضی بعید) - حیوانی پستاندار («الحيوانات» جمع است و کلمه «مِنْ: از» معنا نشده است). - پرنده‌ای است که («طَائِرٌ مِنْ: پرنده‌ای از» و این کلمه به خطا در جمله بعدی آمده است) - قبول کردن («تصدیق» مصدر فعل «صَدَّقَ» به معنای باور کردن است). - آسان نبود (معادل صحیحی برای «كَانَ صَعْباً» نمی‌باشد). - «و» در «و پرنده‌ای...» با عبارت عربی هماهنگ نیست.

(۳) پرنده‌ای است که (مانند گزینه ۲) - همچون (در این گزینه اضافی آمده است). - باورش («تصدیق ذلک: باور آن»)

(۴) فرهنگ‌نامه‌ها («الموسوعة» مفرد است). - در این گزینه «طائر» ترجمه نشده است «و» معادل مناسبی برای الی نیست - از اولین بار (کلمه «از» اضافی است).

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۱۵)

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) «إنتاج» مصدر هست و به صورت «تولید» ترجمه می‌شود.
(۲) «تَصْنَع» مجهول است و به صورت «ساخته می‌شوند» صحیح است.
(۴) «تُصَدَّر» فعل مجهول هست و به صورت «صادر می‌شود» ترجمه می‌شود.

(عربی دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۸۲. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: الشَّابَّ الذَّوْبُ: جوان بایستکار / تصدير: صادر کردن / صناعاتنا اليدویة: صنایع دستی‌مان / بُعِثَ الْبُلْدَانُ: بعضی از کشورها / تَفْجِيرُ الْأَرْضِ: منفجر کردن زمین / الْقَنَاة: کانال / أَقْلَ خَطَرًا مِنْ: کم خطرتر از / عَلَى الْمُسْؤُولِينَ: بر مسئولان لازم است، مسئولان باید / لَوَحَاتٍ تَحْذِيرِيَّةٍ: تابلوهایی هشدارآمیز / أَنَابِيِبِ النَّفْطِ: لوله‌های نفت

در گزینه ۲، «مُنِخَتْ» و «أَكْرَمَ» فعل ماضی مجهول به معنای «داده شد» و «گرامی داشته شدند» هستند که اشتباه ترجمه شده‌اند.

ترجمه صحیح گزینه ۲: ثروت آلفرد نوبل برای خریدن جایزه‌هایی طلایی داده شد. پس خدمت‌گزاران بشریت گرامی داده شدند.

نکته: در فعل ماضی مجهول، حرکت دومین حرف اصلی فعل «کسره» و حرکت تمام حروف متحرک (حرکت‌دار) قبل از آن، «ضمه» است. مثال: فعل مجهول از «مَنْخَتْ» به صورت «مُنِخَتْ» می‌آید.

نکته: در ترجمه فعل مجهول، معمولاً از اشتقاقات فعل «شدن» استفاده می‌کنیم.

مثال: «مُنِخَتْ» فعل ماضی مجهول از «مَنْخَتْ» به معنای «داده شد» است.
(عربی دهم، صفحه‌های ۸۲، ۹۴، ۹۵ و ۹۷)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۴. نون وقایه نیامده است و «ن» در «تمارین» از حروف اصلی تشکیل دهنده اسم است و نون وقایه نیست.
نکته: وقتی که فعلی به ضمیر «ی» متصل می شود، نون وقایه بین فعل و ضمیر واقع می شود.
مثال: «ن» در «أعطی» به من بده» از نوع نون وقایه است که میان فعل و ضمیر متصل «ی» آمده است «أعطِ + ی = أعطی». فراموش نکنیم که ضمیر متصل به فعل، نقش مفعول را دارد.
نکته: هرگاه بخواهیم از فعل مضارع که سومین حرف اصلی آن یکی از حروف «واو، الف، یاء» است، فعل امر مخاطب بسازیم، به جای ساکن کردن آخر فعل، سومین حرف اصلی فعل را حذف می کنیم.
مثال: (فعل امر از «تعطی» = أعط: بده)

(عربی دهم، صفحه های ۱۰۹ و ۱۱۳)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) «سَمِعَ» غلط است و باید به جای آن فعل مجهول از صیغه مفرد مؤنث غائب «سَمِعَتْ» بیاید؛ زیرا نایب فاعل آن، اسم جمع غیرعاقل «أصوات» است.
۳) «يَحْتَرَمُ» غلط است و باید به جای آن فعل ماضی مجهول «أَحْتَرَمَ» بیاید. فراموش نکنیم که هنگام مجهول کردن جمله، زمان فعل جمله نباید تغییر پیدا کند.
۴) «الزَّمِيلَيْنِ» غلط است و باید به جای آن «الزَّمِيلَانِ» بیاید؛ زیرا نقش نایب فاعل را دارد و از نظر اعراب مرفوع به «الف» است. فراموش نکنیم که نشانه رفع در اسامی مثنی، «الف» است و نه «ياء».
نکته: هنگامی که می خواهیم جمله معلوم را به جمله مجهول تبدیل کنیم، فاعل حذف می شود و مفعول، جانشین فاعل «نایب فاعل» و مرفوع می شود. سپس فعل را هماهنگ با نایب فاعل تبدیل به مجهول می کنیم.
مثال: اگر بخواهیم جمله «كَتَبْنَا مَقَالَتَيْنِ حَوْلَ صَدِيقِ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحَارِ» دو مقاله درباره دوست انسان در دریاها نوشتیم» را به مجهول تبدیل کنیم؛ به صورت «كُتِبَتَا مَقَالَتَانِ حَوْلَ صَدِيقِ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحَارِ» دو مقاله درباره دوست انسان در دریاها نوشته شد.
نکته: نایب فاعل همواره پس از فعل مجهول می آید و از نظر اعراب، همواره مرفوع است.
مثال: در عبارت «أَحْتَرَمَ الْمُعَلِّمُونَ الْمُجْتَهِدُونَ» آموزگاران کوشا مورد احترام قرار گرفتند»، «الْمُعَلِّمُونَ» نایب فاعل و مرفوع به «واو» است.

(عربی دهم، صفحه ۹۷)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه «الآخرین» مجرور به «ياء» هست.

تشریح سایر گزینه ها:

۱) در این گزینه «ألوان و تلوين» مجرور به کسره هستند.
۲) در این گزینه «التَّغْذِيَةُ والحفاظ والأَسنان» مجرور به کسره هستند.
۳) در این گزینه «مقدار و البروتين» مجرور به کسره هستند.
(عربی دهم، صفحه های ۱۰۹ تا ۱۱۱)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

عنوان سؤال ← فعلی را مشخص کن که امکان مجهول شدن دارد، پس باید دنبال یک فعل متعدی باشیم.
بررسی گزینه ها:
۱) فعل «أَفْلَحَ» رستگار شد» با اینکه در باب افعال است ولی لازم می باشد و قابلیت مجهول شدن ندارد.
۲) فعل «يَصِيرُ» می شود» از افعال ناقصه است که در بحث لازم و متعدی و به دنبال آن در بحث معلوم و مجهول هیچ جایگاهی ندارند.

۸۶. گزینه ۱ صحیح است.

چه چیزی را می توان درباره آینده نفت طبق متن نتیجه گیری کرد؟
۱) نفت منبع محدودی است و بر محیط زیست تأثیر می گذارد، بنابراین نیاز به توسعه منابع انرژی جایگزین وجود دارد.
۲) نفت همیشه منبع اصلی انرژی است و به دلیل تکنولوژی های مدرن هرگز تمام نمی شود.
۳) کشورها ضرورتی برای توسعه انرژی مدرن نمی بینند چون نفت منبعی تجدیدپذیر است.
۴) نفت از نظر اقتصادی مهم است، اما برخی کشورها در استفاده نسبت به آن یا توسعه منابع جدید انرژی توجهی ندارند.
توضیح: متن به محدود بودن نفت، اثرات زیست محیطی آن و نیاز کشورها به منابع انرژی جدید اشاره دارد. گزینه ۴ هم نزدیک است اما متن به «عدم توجه» به شکل کلی اشاره ندارد و بیشتر بر ضرورت توسعه انرژی جایگزین تأکید دارد.

(عربی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۸۷. گزینه ۲ صحیح است.

۱) محصولات آلوده ناشی از انتشار گازهای مضر، یکی از مشکلات مرتبط با استفاده از نفت است.
۲) استخراج نفت با حفر شروع می شود و نیازی به مرحله اکتشاف برای تعیین محل های نفت نیست.
۳) از مشتقات نفت می توان به مواد شوینده، کود، داروها و محصولات آرایشی اشاره کرد.
۴) منابع جدید انرژی مانند انرژی خورشیدی و انرژی بادی توسعه داده می شوند.
توضیح: متن می گوید که فرآیند استخراج نفت ابتدا با مرحله اکتشاف شروع می شود تا مکان های نفت تعیین گردد. بنابراین جمله ای که می گوید «استخراج با حفر شروع می شود بدون نیاز به اکتشاف» اشتباه است.

(عربی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

آباز: نایب فاعل است برای فعل مجهول «تُحْفَرُ»

(عربی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

ها: مفعول است برای فعل «نستخدم»

نکته: ضمیر متصل هرگاه به فعل بچسبد، در محل اعرابی مفعول است.
(عربی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

«تَجَارِبُ» تلفظ فارسی این کلمه است و تلفظ عربی آن «تَجَارِبُ» می باشد. / «صِنَاعَةُ» خطاست و شکل درست آن «صِنَاعَةٌ» می باشد.

(عربی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

تست خواسته است که در کدام گزینه، نون وقایه و مجرور به حرف جر با هم آمده است.
«ن» در «أعطی» به من بده» از نوع «نون وقایه» است و «مَسْأَلَةٌ» مجرور به حرف جر است؛ زیرا پس از حرف جر «ب» آمده است!
بررسی سایر گزینه ها:
۱) نون وقایه نیامده است و «ن» در «بینی» دومین حرف از حروف اصلی فعل «ب ن ی» است و نون وقایه نیست.
۲) «ن» در «أمرنی» به من دستور داد» از نوع «نون وقایه» است؛ اما در این گزینه مجرور به حرف جر نیامده است.

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

محتوا و مضمون اغلب این نقش‌ها، اعطای منصب شاهی از سوی اهوره مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان است.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۵۰)

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

به دنبال سقوط صفویان، هنر نگارگری نیز در سایه جنگ‌های داخلی رو به افول نهاد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۵۶)

۱۰۲. گزینه ۱ صحیح است.

شیوه تولید سهم‌بری دهقانی متعلق به اقتصاد کشاورزی بود که در آن ساکنان روستاها و کشاورزان از تولید، سهم معینی را دریافت می‌کردند. شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود. شیوه تولید شبانکارگی (شعبانی) یا ایلپاتی نیز مختص ایلات و کوچ‌نشینان بود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۴۹)

۱۰۳. گزینه ۲ صحیح است.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۵۴، ۵۶ و ۶۵)

۱۰۴. گزینه ۲ صحیح است.

اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۰۵. گزینه ۴ صحیح است.

مهم‌ترین حوادثی که منجر به پیروزی نهضت مشروطه شد، عبارتند از: ۱- ماجرای نوز بلژیکی ۲- نارضایتی مردم ایالت‌ها ۳- ماجرای بانک استقراضی روس ۴- افزایش نرخ قند ۵- مهاجرت صغری ۶- مهاجرت کبری

نکته: گزینه ۴ از زمینه‌های بروز نهضت مشروطه می‌باشد که عبارتند از: ۱- از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین ایران ۲- غلبه استعمار بر مملکت ۳- استبداد دستگاه حاکم ۴- مخالفت‌های مردم و علما با استبداد و استعمار ۵- ورود اندیشه‌های جدید

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

۱۰۶. گزینه ۲ صحیح است.

- محمدعلی‌شاه از اشراف و نمایندگان دولت‌های خارجی برای شرکت در جشن تاج‌گذاری خود دعوت به عمل آورد، اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد، این، اولین بی‌اعتنایی محمدعلی‌شاه به مجلس بود. پس از این ماجرا، کشمکش محمدعلی‌شاه با مجلس آغاز شد که سرانجام وی مجلس را به توپ بست.

- مظفرالدین‌شاه تسلیم خواسته‌های مردم شد. او عین‌الدوله را عزل کرد و فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ صادر کرد.

نکته: برخی از تاریخ‌های مهم عصر مشروطه به شرح ذیل می‌باشد: ۲۸ مرداد ۱۲۸۵: اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تشکیل گردید.

۲۸ دی ۱۲۸۵: محمدعلی‌شاه جشن تاج‌گذاری بر پا کرد. شهریور ۱۲۸۶: امضای متمم قانون اساسی توسط محمدعلی‌شاه تیر ۱۲۸۷: دستور حمله به مجلس شورای ملی توسط محمدعلی‌شاه با تشویق سفارت روسیه

تیر ۱۲۸۸: هواداران مشروطه به تهران رسیدند و با پناهنده شدن محمدعلی‌شاه به سفارت روسیه، حکومت او به پایان رسید.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۳) فعل «شاهد: می‌بینیم» متعدی است و قابلیت مجهول شدن دارد. شاهد اَسْعَارُ البضائع فی المتاجر قبل القیام بالشراء. قیمت‌های کالاها در فروشگاه‌ها پیش از اقدام به خرید دیده می‌شود.

۴) فعل «يَنْتَقِلُ: جابه‌جا می‌شود» لازم است و قابلیت مجهول شدن ندارد. نکته: به تفاوت «نَقَلَ، يَنْقُلُ: جابه‌جا کرد، جابه‌جا می‌کند - متعدی» و «انْتَقَلَ، يَنْتَقِلُ: جابه‌جا شد، جابه‌جا می‌شود - لازم» دقت کنید.

(عربی دهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

فقط در مورد دوم نون وقایه وجود دارد (فاعبدون = فاعبدونی) تشریح سایر موارد:

مورد اول: در این مورد «تَدْبِئِن» مصدر باب تفعّل می‌باشد و مصادر نمی‌توانند نون وقایه داشته باشند چون اسم هستند.

مورد سوم: در این مورد «یمینی» اسم می‌باشد و در «أَتَمَنَی»، «ی» جز سه حرف اصلی فعل می‌باشد.

مورد چهارم: در این مورد در «تتعاونی»، «ن» جز سه حرف اصلی فعل می‌باشد.

نکته: ضمیر متصل «ی» هنگامی که به فعل بچسبد و مفعول شود میان فعل و ضمیر «ی» یک نون میانجی (وقایه) می‌آید.

مانند: عَرَفَ + ی ← عَرَفَنی

(عربی دهم، صفحه ۱۱۳)

تاریخ

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

منظومه‌های داستانی درخت آسوریک و یادگار زربیران در قرن ۵ م. به خط و زبان پهلوی ساسانی نگارش یافته‌اند. هزارافسان که داستان مشهور هزار و یک شب براساس آن شکل گرفته است، به زبان فارسی باستان است. منظومه عاشقانه ویس و رامین اصل و ریشه پارتی دارد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

الف) قدیمی‌ترین بناهای دوران هخامنشیان که آثاری از آنها بر جا مانده، در پاسارگاد (نخستین پایتخت هخامنشیان) بر پا شدند. ب) معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید. ج) در دوره اشکانیان سفال‌ها نقش و طرح متنوع و گوناگون نداشتند؛ اما دارای لعابی اغلب سبزرنگ بودند. د) دوران داریوش یکم اوج شکوه و عظمت معماری ایران است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۴۸ و ۱۵۰)

۹۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

الف) هخامنشیان واحدهای وزن دوره ایلامی‌ها را حفظ کردند. د) تا قبل از داریوش هخامنشی، دستمزد کارگران به صورت کالا پرداخت می‌شد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

الف) از دوره ساسانیان به دلیل باقی ماندن آثار و منابع مکتوب متعدد، اطلاعات قابل توجهی درباره وضعیت و شرایط تعلیم و تربیت وجود دارد. د) فرزندان موبدان، تعلیمات دینی و اوستایی را آموزش می‌دیدند و فرزندان دبیران نیز خط، زبان، ادبیات و حساب را می‌آموختند.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۴۰)

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

(ب) به توپ بستن مجلس شورای ملی → (الف) ترور نافرجام محمدعلی شاه

(د) اقدام برای تأسیس بانک ملی → (ج) مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۶۹، ۷۱ و ۷۲)

۱۰۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد.

(۲) جنگ داخلی آمریکا موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.

(۳) کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود.

(۴) تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد؛ اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۵۱)

جغرافیا

۱۰۹. گزینه ۲ صحیح است.

پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.

نکته: در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی «شهری» که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷۷)

۱۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

براساس تقسیم‌بندی کشوری هر استان به چند شهرستان (د) و هر شهرستان به چند بخش (ج) و هر بخش به چند شهر (ب) و چند دهستان (الف) و هر دستان به چند روستا تقسیم می‌شود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۸۰)

۱۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

شهرهای بوشهر و بندر انزلی به دلیل قرارگیری در کنار دریا دارای نقش بندری و شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد دارای نقش صنعتی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست - نادرست (۳) درست - نادرست

(۴) نادرست - درست

(جغرافیا دهم، صفحه ۹۲)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

درباره نقش سکونتگاه‌ها به نکته‌های زیر توجه کنید.

- امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

- نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود.

- ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۹۲)

۱۱۳. گزینه ۱ صحیح است.

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است. کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است، زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۹۶)

۱۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور: نفت و گاز

نکته: صنعت پتروشیمی بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور به شمار می‌رود.

(ب) از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی کشور: صنایع خودروسازی

(ج) ملاک قرار داشتن محصولات دفاعی ایران در صدر سلاح‌های جهان: کیفیت

(د) زیربنای توسعه اقتصادی هر کشور: سیستم حمل و نقل

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۲)

۱۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

شناخت توان‌های محیطی به انسان کمک می‌کند تا از مکان‌ها به طور صحیح و بهینه استفاده کند و در بخش‌های مختلف اقتصادی به خوبی عمل نماید.

(جغرافیا دهم، صفحه ۹۴)

۱۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

ویژگی‌های عمده برنامه آمایش سرزمین:

- توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور

- توجه به همه ابعاد توسعه

- توجه به عدالت در توسعه

- توزیع متوازن جمعیت

- توجه به نیازهای حال و آینده

- توجه به حفظ محیط زیست

- توجه به آمایش دفاعی

ظرفیت‌ها و تأثیر هر منطقه در پیشرفت و توسعه عمومی کشور شناسایی می‌شود و سپس متناسب با آن، برنامه‌ریزی صورت می‌گیرد. برای مثال، اینکه در کدام مناطق کشور باید بخش کشاورزی توسعه یابد یا کدام مناطق برای گسترش بازارها و مراکز تجاری مناسب‌اند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۳۶)

۱۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائینان ← برنامه توسعه روستایی

(ب) رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبستگی کشاورزی ← جهاد سازندگی

(ج) تأمین مسکن محرومان، به ویژه روستائیان ← بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۳۱ و ۳۳)

۱۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

هنوز خدمات و تجهیزات در بیشتر روستاها در حد رفع نیازهای ساکنان بسیاری از روستاها نیست. از سوی دیگر، خدمات‌رسانی به برخی روستاها به علت پراکندگی و دورافتادگی یا شرایط سخت طبیعی آنها، دشوار است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۳۲)

۱۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

زاغه‌نشینی نوعی اسکان غیررسمی است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید. این گزینه در رابطه با حاشیه‌نشینی درست نیست. (جغرافیا دوازدهم، صفحه ۲۲)

۱۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

برنامه‌ریزان پس از مطالعه و شناسایی کاربری‌های موجود در شهر، میزان وسعت هر کاربری یا عملکرد را نسبت به مساحت کل شهر محاسبه می‌کنند. (جغرافیا دوازدهم، صفحه ۲۹)

فلسفه و منطق

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

تعریف مفهومی، شامل دو قسمت است، بخش مفهوم عام که ویژگی‌های مشترک با سایر مفاهیم را بیان می‌کند و بخش مفهوم خاص که ویژگی‌های متفاوت با سایر مفاهیم را بیان می‌کند. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ دارای مفاهیم عام و خاص در تعریف مفهومی هستند. اما گزینه ۲ که نام شهری را بیان می‌کند، تعریف لغوی یا لفظی است که در کتاب لغت یافت می‌شود. (منطق دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

از آنجا که تعریف باید واضح باشد، پس باید از تصورات معلوم برای مخاطب استفاده نمود و با مخاطب‌شناسی، برای هر کس تعریف مناسب او را ارائه کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تعریف کردن در گسترش دانش، نقش دارد، زیرا به معلوم نمودن تصورات مجهول می‌پردازد. ۳ و ۴) نسبت دادن یا سلب کردن، در تصدیق به کار می‌رود، نه در تعریف. ما در تعریف، با تصورات سروکار داریم، نه تصدیقات. (منطق دهم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۷)

۱۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

از آنجا که هر فعلی، کلمه‌ای است که انجام کار یا روی دادن حالت را می‌رساند، تعریف در گزینه ۳ جامع است؛ اما چون هر کلمه‌ای که انجام کار یا روی دادن حالت را می‌رساند، لزوماً فعل نیست و می‌تواند مصدر هم باشد، پس تعریف در گزینه ۳ مانع نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر نقاشی، تصویری کشیده‌شده بر پارچه یا قلم‌مو نیست؛ اما هر تصویری کشیده‌شده بر پارچه یا قلم‌مو، نقاشی است. پس تعریف در گزینه ۱ جامع نیست ولی مانع است.

۲) هر پرنده، حیوانی که پرواز می‌کند نیست و هر حیوانی که پرواز می‌کند نیز پرنده نیست؛ پس تعریف در گزینه ۲ جامع نیست و مانع هم نیست.

۴) هر جاننداری، موجودی که دارای حواس است، نمی‌باشد. اما هر موجودی که دارای حواس است، جاندار است. پس تعریف در گزینه ۴ جامع نیست ولی مانع است. (منطق دهم، صفحه ۳۵)

۱۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

به کار بردن مفهوم چوب در تعریف چوب، موجب دور شدن تعریف (الف) شده است. از آنجا که لفظ «بوطیقا» برای مخاطب ما ناآشناست، پس تعریف، واضح نیست.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

بیان معنای کلمه یا بیان صورت مفصل مخفف‌ها، مربوط به تعریف لغوی یا لفظی است. اما در گزینه ۴، مصداق‌های کلمه نامبرده شده است؛ پس تعریف از طریق ذکر مصداق است.

(منطق دهم، صفحه ۳۰)

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا با بیان ویژگی عام و خاص پیامبران در مفاهیم خبر دادن از عالم غیب و ارائه دادن معجزه، تعریف مفهومی صورت گرفته است. سپس با بیان نمونه‌هایی از انبیا، تعریف از طریق ذکر مصداق (مصداقی) صورت پذیرفته است. سپس با بیان معنای واژه و ریشه‌یابی آن، تعریف لغوی یا لفظی انجام شده است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

فشار دو نیروی متقابل، یعنی همراه شدن دو نیروی متضاد و یادآور دیدگاه وحدت اضداد هراکلیتوس است. باید دقت شود که گرچه نخستین بار، فیثاغورس از مفهوم کیهان استفاده نمود، اما هر جمله‌ای که درباره کیهان باشد، مربوط با دیدگاه‌های او نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند و دستاوردهای آنها به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی و مکانی آغازی تعیین کرد، نه اینکه آغازی ندارد!

۳) از برخی تمدن‌های قدیمی آثار مکتوبی به دست ما نرسیده و ما اطلاعاتی از اندیشه‌ها و سخن‌های آنان نداریم. پس نمی‌توانیم همه تمدن‌ها را دارای فلسفه بدانیم.

۴) نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبه فلسفی در آنها غلبه داشته، از یونان باستان به یادگار مانده است و اولین تمدن‌ها هم تفکر در مسائل بنیادین هستی داشته است، اما نمی‌توان گفت لزوماً اولین تمدن فلسفه داشته است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۲۹)

۱۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد (متعارض) است و آنها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بیپه‌وده دانسته و به جای آموزش علوم، به فن سخنوری روی آوردند و همان‌طور که گفته شد، به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آنجا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۳۴)

۱۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

پارمنیدس برای اولین بار به این دو مفهوم که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۳۲)

۱۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

پارمنیدس معتقد بود که هستی، یک امر واحد و ثابت است و حرکت و شدن ندارد. البته از طریق حواس نمی توان به واقعیت رسید. تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می توان دریافت. به عبارت دیگر؛ حواس فقط همین مرتبه ظاهری جهان و هستی را نشان می دهد که نشان دهنده امور مختلف و متغیر است. اما با عقل می توان به آن لایه باطنی و حقیقی هستی رسید که بدون تغییر و جاودانه است. اما اینکه همه چیز در حرکت و سیلان است از اندیشه های هراکلیتوس و در تضاد با نظرات پارمنیدس است.

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۳۲ و ۳۳)

۱۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

در نظر فیثاغورس و پیروان او، اصول ریاضی درباره تمام موجودات صادق است و اعداد و اصول اعداد، همان عناصر اولیه همه موجودات هستند. پس اینکه اصول و مبادی اولیه جهان، سازنده اعداد و اصول اعداد باشند، (گزینه ۲) نادرست است. از تالس هیچ نوشته ای باقی نمانده است. (نادرستی گزینه ۱) از نظر تالس، آب اساس عناصر اولیه جهان است، نه برعکس. (نادرستی گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، صفحه ۳۱)

۱۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

فلاسفه مسلمان، منشأ درک و پذیرش اصل علیت را فطری و مادرزادی نمی دانند (برخلاف دکارت) و آن را تجربی نیز نمی دانند. (مانند دکارت و هیوم) بلکه علیت را اصلی عقلی می دانند، اما معتقدند کشف علت پدیده ها از طریق تجربه امکان پذیر است و دکارت هم مصادیق علیت را تجربی می دانست.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

۱۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

دقت کنید که رابطه علیت رابطه ای وجودی است و عمیق تر از سایر روابط است. اما نیازمندی یا بی نیازی، تفاوت اصلی آن با سایر روابط نیست؛ زیرا در سایر روابط نیز می توان وابستگی و نیاز را مشاهده کرد، اما نیازمندی در هستی، ویژگی متمایزکننده رابطه علیت است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

سنخیت علت و معلول، جدای از علیت نیست؛ (نادرستی گزینه ۳) بلکه در هر رابطه علی و معلولی، این تناسب و سنخیت مشاهده می شود. پس در هر رابطه وجودی که همان رابطه علیت است، سنخیت نیز وجود دارد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۱۸)

۱۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

کسی که اصل علیت و اصل وجوب بخشی علت به معلول را پذیرفته است، پس معنای اول اتفاق را نمی پذیرد. اگر اصل سنخیت میان علت و معلول را پذیرفته باشد، پس معنای دوم اتفاق را نمی پذیرد؛ اما معانی سوم و چهارم را می تواند بپذیرد که معنای سوم همان نبود غایت و هدف در پدیده ها و معنای چهارم به معنای رخ دادن حادثه پیش بینی شده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

۱۳۷. گزینه ۲ صحیح است.

معنای اول اتفاق، همان انکار اصل علیت و ضرورت علت برای معلول است که در گزینه های ۱، ۳ و ۴ مورد توجه قرار گرفته است. اما معنای سوم اتفاق، همان انکار هدف داری و غایت مندی جهان است که در گزینه ۲ اشاره شده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

۱۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

پذیرش معنای سوم اتفاق، یعنی انکار هدف داری جهان، معمولاً نفی علت نخستین و آفریننده را نیز به دنبال دارد؛ زیرا غایت مند بودن جهان بدان معناست که مجموعه حوادثی که در جهان رخ می دهد، برای رسیدن به هدف و غایت از پیش تعیین شده است. قبول این غایت مندی نیز فقط با قبول علت نخستین و علل العلل، یعنی قبول آفریننده امکان پذیر است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۲۵)

۱۳۹. گزینه ۲ صحیح است.

مصراع بیانگر این است که چون بد کرده ای، انتظار آفتی بد متناسب با همان عمل بد را داشته باش. پس به اصل سنخیت و رد معنای انکار سنخیت اشاره دارد. معنایی از اتفاق که فلاسفه را سه دسته کرده است و نیاز به دقت و تأمل بیشتری دارد، معنای سوم است که به معنای انکار هدف داری جهان است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

فیلسوفان معمولاً معنای اول اتفاق به معنای انکار اصل علیت یا ضرورت میان علت و معلول را رد می کنند و می گویند هر معلولی به علت نیاز دارد و یک رابطه ضروری میان علت و معلول برقرار است. اما برخی مردم که از تمامی عوامل یک پدیده آگاه نیستند، ممکن است علت ناقصه یک حادثه مثل روشن شدن لامپ را علت تامه بپندارند و بگویند رابطه ضروری میان علت و معلول برقرار نیست؛ زیرا ما کلید را زدیم و این بار لامپ روشن نشد. در حالی که روشن شدن لامپ به عوامل دیگری هم بستگی دارد.

گزینه های ۲ و ۳ به انکار تناسب و سنخیت میان علت و معلول، یعنی معنای دوم اتفاق مربوط است و گزینه ۱ به رخ دادن حادثه پیش بینی نشده، یعنی معنای چهارم اتفاق، مرتبط است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

اقتصاد

۱۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (انتشار اوراق مشارکت) تأمین می کند یعنی از مردم قرض می گیرد یا مردم را در طرح های عمرانی و سرمایه گذاری های دولت شریک می کند و از محل سود این طرح ها سودی بین آنها تقسیم می شود. این نوع درآمد پایدار نیست (زیرا اصل پول و سود آن باید به مردم پس داده شود).

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۵)

۱۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

وقتی قیمت یک کالا (A) افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه تقاضا برای کالای دیگر (B) بیشتر می‌شود، به این معناست که مصرف‌کنندگان از خرید کالای A فاصله می‌گیرند و به سمت خرید کالای B روی می‌آورند. این اتفاق دقیقاً رفتار کالاهای جانشین را نشان می‌دهد؛ کالاهایی که کارکرد مشابه دارند و افزایش قیمت یکی باعث افزایش تقاضای دیگری می‌شود. (مثل چای و قهوه، کره گیاهی و کره حیوانی، مرغ و گوشت قرمز)

(اقتصاد دهم، صفحه ۴۹)

۱۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت مبادلات را افزایش می‌دهد. (نه تضمین حقوق مالکیت)
کالاهای عمومی، کالاهایی هستند که می‌تواند توسط افراد زیادی، همزمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده از آن محروم سازید.
(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۶۰، ۶۲ و ۶۵)

۱۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

الف) کشور سوئد در تولید پوشاک، خودرو و غذا مزیت مطلق ندارد. یعنی هیچ‌کدام از آن کالاها را به صرفه تولید نمی‌کند یا به عبارت دیگر هزینه تمام‌شده تولید کالاها در سوئد از دو کشور دیگر بیشتر است و این کشور مجبور است برای تولید مقدار مشخصی از کالا، منابع بیشتری را صرف کند.
ب) کشور سوئد در مقایسه با سایر کشورها در شرایط اشتغال کامل مقدار غذای کمتری تولید می‌کند. بنابراین هزینه فرصت تولید غذا از سایر کشورها بیشتر است.
ج) مشاهده می‌شود کشور سوئد در تولید غذا، پوشاک و خودرو نسبت به سایر کشورها مزیت مطلق ندارد ولی در کشور خود در تولید غذا نسبت به تولید پوشاک و خودرو مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت غذا متمرکز شود. به عبارت دیگر هزینه فرصت تولید غذا در کشور سوئد کمتر از هزینه فرصت تولید پوشاک و خودرو هست و همین امر موجب می‌شود تا سوئد منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید غذا اختصاص دهد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

مالیات بر دارایی + مالیات بر درآمد = مالیات مستقیم
 $288 = 240 + (\frac{1}{5} \times 240)$ = مالیات مستقیم
نکته: مالیات بر ارث خود زیرمجموعه‌ای از مالیات بر دارایی است در نتیجه در انجام محاسبات، آن را لحاظ نمی‌کنیم.
= مالیات‌های غیرمستقیم
(مالیات بر مصرف) مالیات بر دخانیات + تعرفه‌های گمرکی + عوارض نوسازی و دفع پسماند
 $230 = 15 + 180 + 35$ = مالیات غیرمستقیم
(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

الف) درست، در جریان چرخش درآمد، دولت برای انجام نقش‌های مختلفی که بر عهده دارد، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است و البته با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آنها نقشی مهم در اقتصاد ایفا می‌کند.

نکته: یارانه همان سوبسید است (کمک‌های غیرنقدی دولت)

ب) درست، دارایی‌های مالی دولت در سال ۱۳۹۷ کمترین سهم را در درآمد دولت ایران و مالیات در سال ۱۳۹۷ بیشترین سهم را در درآمد دولت ایران داشته است.

ج) نادرست، عوارض گمرکی و خدماتی، مالیات بر مصرف و مالیات بر ارزش افزوده از مهم‌ترین مالیات‌های غیرمستقیم می‌باشند، نه عوارض درج‌شده در قبض‌های شهرداری.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۲ و ۶۵)

۱۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

رابطه (۱)

مجموع مالیات بر ارزش افزوده = حاصل جمع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده
جمع‌آوری شده مراحل مختلف تولید
با توجه به رابطه (۱):

مالیات بر ارزش افزوده + مالیات بر ارزش افزوده = مجموع مالیات بر ارزش افزوده
خالص مرحله دوم خالص مرحله اول جمع‌آوری شده مراحل سه‌گانه تولید

مالیات بر ارزش افزوده خالص مرحله سوم +
به دلیل آنکه مطابق تست، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده برابر ۸۶۰ و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مراحل دوم و سوم به ترتیب ۲۷۵ و ۴۲۲ می‌باشد، داریم:

$$860 = x + 275 + 422$$

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده مرحله ۱

$$\Rightarrow 860 - 697 = x \Rightarrow x = 163$$

از طرفی فقط در مرحله اول می‌توان گفت:

مالیات بر ارزش افزوده خالص = مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده جمع‌آوری شده در مرحله اول توسط فروشنده در مرحله اول
دقت کنید رابطه فوق فقط در مورد مرحله اول صحیح است.

از طرفی می‌دانیم مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله از رابطه زیر به دست می‌آید:

نرخ مالیات $\times$ قیمت کالا در هر مرحله = مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله

قیمت در مرحله اول مجهول است. x در نظر می‌گیریم:

$$x \times \frac{1}{100} = 163 \Rightarrow x = \frac{163 \times 100}{1} = 16300$$

(رد گزینه‌های ۲ و ۳)

ب) می‌دانیم قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله از رابطه زیر به دست می‌آید:

(نرخ مالیات $\times$ قیمت کالا در) + قیمت کالا در = قیمت فروش با مالیات بر همان مرحله همان مرحله ارزش افزوده در هر مرحله

قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده مرحله اول

$$= 16300 + (16300 + \frac{1}{100}) = 17930$$

(رد گزینه ۴)

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۳)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) درست، آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

ب) نادرست، برخی محصولات به ویژه محصولاتی که از فناوری‌های پیشرفته‌تری بهره می‌برند ممکن است چندملیتی باشند نه کالاهای راهبردی.

ج) نادرست، گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند نه اینکه افزایش دهند.

د) نادرست، سازمان دائمی تجارت جهانی همان WTO است نه WOT. (اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۱ و ۷۵)

۱۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

الف) $۸۰ = ۱۰۰ - ۲۰ =$ میزان مازاد عرضه در قیمت ۲۰۰ (الف)

$۵۰ = ۸۰ - ۳۰ =$ میزان مازاد تقاضا در قیمت ۷۵

(رد گزینه‌های ۱ و ۴) $۳۰ = ۸۰ - ۵۰ =$ اختلاف مازاد عرضه و مازاد تقاضا

تعداد $\times$ قیمت = درآمد ب)

$$۲۰۰۰ = ۲۵۰ \times Q_D \Rightarrow Q_D = \frac{۲۰۰۰}{۲۵۰} = ۸$$

مقدار تقاضا

$$Q_D = \frac{۲۰۰۰}{۲۵۰} \Rightarrow Q_D = ۸ \text{ مقدار تقاضا}$$

(رد گزینه ۲) $۱۴۲ = ۱۵۰ - ۸ =$ میزان مازاد عرضه در قیمت ۲۰۰۰

(اقتصاد دهم، صفحه ۵۱)

۱۵۰. گزینه ۱ صحیح است.

الف) مناقصه: خریداران عمده کالا و خدمات

ب) انحصارگر در فروش: شرکت‌های همراه اول، ایرانسل و رایتل مانند شرکت‌های خودرویی به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالا و یا خدمات خود به شمار می‌روند.

ج) مزایده: فروش آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها مزایده محسوب می‌شود. فروش فرش‌های نفیس آقای فلاح در نمایشگاه به عنوان یک آثار هنری که در نمایشگاه عرضه می‌شود محسوب می‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)